

הראל פנסיה וגמל בע"מ

**דוח הדירקטוריון
31 במרס 2020**

תוכן עניינים

3.....	מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי	.1
5.....	היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת	.2
6.....	מידע מרוכז אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה	.3
21.....	הוראות דין	.4
24.....	התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה	.5
27.....	מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית	.6
28.....	תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים	.7
28.....	נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב	.8
29.....	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח	.9

דוח דירקטוריון

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2020 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה" או "החברה המנהלת") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2019 אשר אושר לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 24 במרס 2020.

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדו"ח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדו"ח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "החברה/הקבוצה צפויה" וכו', אך ייתכן כי מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעילותה והונה העצמי

1.1 מצב כספי

שיעור השינוי לעומת סוף שנה קודמת	ליום 31 במרס		נכסים בלתי מוחשיים
	ליום 31 בדצמבר		
	2019	2020	
באחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
0.3	17,913	15,925	17,962
2.2	243,867	231,894	249,178
(3.8)	201,764	196,926	194,010
42.3	24,776	22,736	35,264
22.5	20,874	18,890	25,573
2.5	509,194	486,371	521,987
0.5	432,615	402,747	434,944
13.7	76,579	83,624	87,043
2.5	509,194	486,371	521,987

סך הנכסים בדוח על המצב הכספי של החברה ליום 31 במרס 2020 הסתכמו ל-521,987 אלפי ש"ח, לעומת 509,194 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019, גידול של כ-2.5%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בסעיפי מזומנים ושווי מזומנים, הוצאות רכישה נדחות ונכסים אחרים.

ההון ליום 31 במרס 2020 הסתכם ל-434,944 אלפי ש"ח בהשוואה ל-432,615 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2019, גידול של כ-0.5%. הגידול בהון נובע מרווח לתקופה בסך של 5,928 אלפי ש"ח, שקוּזו מקיטון בקרן הון בסך של 3,599 אלפי ש"ח.

נכון ליום 31 במרס 2020, החברה עומדת בדרישות ההון המזערי הנדרש מתברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה, כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ובהנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הממונה").

1.2 רווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2019	2020	
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
447,257	108,180	110,337	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
18,425	4,563	4,461	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
1,463	168	(7)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
467,145	112,911	114,791	סך כל ההכנסות
148,370	35,678	36,335	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
258,428	61,937	67,932	הנהלה וכלליות
4,359	1,687	993	הוצאות אחרות
-	-	7	הוצאות מימון
411,157	99,302	105,267	סך כל ההוצאות
55,988	13,609	9,524	רווח לפני מסים על הכנסה
(19,062)	(4,665)	(3,596)	מסים על הכנסה
36,926	8,944	5,928	רווח לתקופה
4,368	2,482	(3,599)	רווח (הפסד) כולל אחר
41,294	11,426	2,329	סך כל הרווח הכולל לתקופה

בתקופת הדוח הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה (לא כולל דמי ניהול בגין קופות בבעלות הביטוח) לסך של כ-110,337 אלפי ש"ח בהשוואה לכ-108,180 אלפי ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-2%. הגידול בהכנסות דמי הניהול, בתקופת הדוח לעומת תקופה מקבילה אשתקד, נבע מגידול בדמי הגמולים ובנכסים המנוהלים הממוצעים בקיזוז קיטון בשיעור דמי הניהול ממתן הנחות ומשחיקת שיעורי דמי הניהול.

הכנסות דמי ניהול מקרנות פנסיה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-80,034 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול מקופות גמל בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-30,303 אלפי ש"ח.

הכנסות דמי ניהול בתחום קופות גמל לחיסכון, לתגמולים ואישיות לפיצויים הסתכמו לסך של כ-11,118 אלפי ש"ח והיוו כ-37% מסך ההכנסות מקופות גמל. הכנסות מדמי ניהול בתחום קרנות ההשתלמות הסתכמו לסך של כ-18,702 אלפי ש"ח והיוו כ-61% מסך הכנסות קופות הגמל. הכנסות מקופות גמל אחרות (מרכזיות לפיצויים, דמי מחלה ופנסיה תקציבית) הסתכמו לסך של כ-483 אלפי ש"ח והיוו כ-2% מסך הכנסות דמי ניהול קופות הגמל בחברה.

הוצאות הנהלה וכלליות, הוצאות עמלות, שיווק והוצאות רכישה אחרות עלו בשיעור של כ-7% לעומת תקופה מקבילה אשתקד.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון - עיקר הכנסות החברה נובעות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, קופות גמל וקרנות השתלמות.

2. היקף הנכסים המנוהלים על ידי החברה המנהלת

להלן פירוט היקף הנכסים, נטו, המנוהלים על ידי החברה עבור קרנות הפנסיה וקופות הגמל, נכון ליום 31 במרס 2020 ו-2019 וליום 31 בדצמבר 2019.

היקף נכסים, נטו (אלפי ש"ח)			
ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס 2019	ליום 31 במרס 2020	
			קרנות פנסיה
73,273,966	63,587,218	68,201,477	הראל פנסיה
1,348,509	1,106,707	1,259,680	הראל פנסיה כללית
			קופות גמל
22,723,800	22,021,360	21,914,670	הראל קופת גמל
1,538,275	1,738,932	-	קופת גמל דיסקונט (*)
392,461	293,834	349,410	הראל גמל להשקעה
732,921	526,447	703,669	הראל גמל השקעה לילד
-	4	-	הראל גמל IRA
2,475	2,041	2,018	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל
13,235,565	12,094,715	11,908,425	הראל קרן השתלמות
413,220	437,688	368,607	הראל גמל לפיצויים
22,779	196,508	20,594	הראל פרופיל אישי למועסיק
21,565	19,501	19,748	הראל קופה לפנסיה תקציבית
52,390	49,438	46,905	הראל דקל קופת גמל לדמי מחלה
113,757,926	102,074,393	104,795,203	סה"כ נכסים

(*) ראה באור 6.1 להלן בדבר מיזוג קופת גמל דיסקונט לתוך קופת הראל גמל.

3. מידע מרוכז אודות קופות הגמל וקרנות הפנסיה

3.1. מידע ונתונים לפי סוג קופות

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה ל-31 במרס 2020

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**								
915,919	62	205,090	3,453	130,320	66,315	17,139	493,540	פעילים
851,022	1,561	15,173	3,150	153,929	312,268	25,929	339,012	לא פעילים
29						-	29	מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
8						-	8	זקנה
61						-	61	נכות
								שארים
3,147						279	2,868	מקבלי קצבה - מקבלי קצבה קיימים:
1,242						4	1,238	זקנה
2,256						71	2,185	נכות
								שארים
3,411						308	3,103	מקבלי קצבה - פנסיונרים:
845						7	838	זקנה
437						106	331	נכות
								שארים
11,436						775	10,661	סה"כ מקבלי קצבה
1,778,377	1,623	220,263	6,603	284,249	378,583	43,843	843,213	סה"כ מספר עמיתים
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)								
66,592,104	12,947	664,687	130,608	5,856,852	3,529,269	837,163	55,560,578	פעילים
33,092,886	442,907	38,982	218,802	6,051,573	18,387,419	289,527	7,663,676	לא פעילים
4,977						-	4,977	מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
4,444						-	4,444	זקנה
16,018						-	16,018	נכות
								שארים
792,536						68,903	723,633	מקבלי קצבה - מקבלי קצבה קיימים:
721,887						7,455	714,432	זקנה
907,098						9,097	898,001	נכות
								שארים
1,486,947						31,671	1,455,276	מקבלי קצבה - פנסיונרים:
928,593						13,585	915,008	זקנה
247,713						2,279	245,434	נכות
								שארים
5,110,213						132,990	4,977,223	סה"כ מקבלי קצבה
104,795,203	455,854	703,669	349,410	11,908,425	21,916,688	1,259,680	68,201,477	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח)								
494,177	-	2,749	2,075	89,042	12,250	77,299	310,762	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,837,228	478	48,240	27,977	390,968	158,920	76,846	2,133,799	תקבולים מדמי גמולים
150,062	26	3,191	25,534	35,270	78,797	7,244		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
1,196,723	1,000	4	-	157,694	185,174	10,994	841,857	העברות צבירה לקופה
1,781,866	1,534	870	-	325,248	484,969	22,636	946,609	העברות צבירה מהקופה
940,868	8,546	1,294	24,921	329,271	297,576	2,658	276,602	תשלומים: פדיונות
(1,478)	-	-	-	-	-	(1,478)	-	אחרים***
107								תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
60								פנסיית זקנה
265								פנסיית נכות
								פנסיית שארים
12,446						1,069	11,377	תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
17,384						64	17,320	פנסיית זקנה
12,549						140	12,409	פנסיית נכות
								פנסיית שארים
21,759						509	21,250	תשלומים לפנסיונרים:
25,987						258	25,729	פנסיית זקנה
3,222						51	3,171	פנסיית נכות
								פנסיית שארים
1,033,169	8,546	1,294	24,921	329,271	297,576	3,271	368,290	סה"כ תשלומים
(10,179,633)	(43,921)	(75,332)	(46,107)	(1,221,326)	(1,910,994)	(147,987)	(6,733,966)	עודף הפסדים על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)								
89,302	771	409	617	22,036	33,562	974	30,933	פעילים ולא פעילים
5,654						174	5,480	מקבלי קצבה
94,956	771	409	617	22,036	33,562	1,148	36,413	סה"כ
42,040					567	910	40,563	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח)
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים)								
	0.05	0.23	0.63	0.73	0.59	0.28	0.15	פעילים
	0.65	0.23	0.65	0.66	0.58	0.46	0.38	לא פעילים
						0.53	0.46	מקבלי קצבה
					0.34	1.18	1.91	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים)
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים)								
						(0.06)	(0.09)	מבוטחים
						-	(0.09)	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.06)	(0.09)	מקבלי קצבה קיימים
						(8.43)	(1.69)	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה מרכזית לפיצויים רב מסלולית, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.

*** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל-31 במרס 2020

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						כללית	מקיפה	
חשבונות מנותקי קשר								
43,460	78	249	1	2,576	25,226	85	15,245	מספר חשבונות
400,560	1,731	751	4	21,942	266,160	537	109,435	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
493	3	-	***-	48	333	1	107	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.75	-	0.99	0.88	0.50	0.47	0.37	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח								
					63,797			מספר חשבונות
					119,881			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
					261			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
					0.87			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

*** פחות מ-1 אלפי ש"ח.

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות ל-31 במרס 2019

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
מספר עמיתים**								
924,884	68	198,028	2,980	129,043	72,881	14,862	507,022	פעילים
847,622	1,611	10,029	2,530	143,561	317,774	24,580	347,537	לא פעילים
								<u>מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>
31						-	31	זקנה
10						-	10	נכות
63						-	63	שארים
								<u>מקבלי קצבה - מקבלי קצבה קיימים:</u>
3,186						289	2,897	זקנה
1,509						7	1,502	נכות
2,192						69	2,123	שארים
								<u>מקבלי קצבה-פנסיונרים:</u>
1,156						129	1,027	זקנה
465						5	460	נכות
193						45	148	שארים
8,805						544	8,261	סה"כ מקבלי קצבה
1,781,311	1,679	208,057	5,510	272,604	390,655	39,986	862,820	סה"כ מספר עמיתים
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)								
63,886,622	12,752	504,547	105,181	5,878,138	3,896,297	721,736	52,767,971	פעילים
34,764,470	690,383	21,900	188,653	6,216,577	19,866,040	278,671	7,502,246	לא פעילים
								<u>מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:</u>
5,158						-	5,158	זקנה
4,903						-	4,903	נכות
15,890						-	15,890	שארים
								<u>מקבלי קצבה - מקבלי קצבה קיימים:</u>
797,432						69,265	728,167	זקנה
803,836						6,737	797,099	נכות
869,430						8,677	860,753	שארים
								<u>מקבלי קצבה - פנסיונרים:</u>
309,198						13,073	296,125	זקנה
489,923						6,710	483,213	נכות
127,531						1,838	125,693	שארים
3,423,301						106,300	3,317,001	סה"כ מקבלי קצבה
102,074,393	703,135	526,447	293,834	12,094,715	23,762,337	1,106,707	63,587,218	סה"כ נכסים מנוהלים, נטו
נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח)								
472,445	-	2,600	6,099	80,673	18,000	38,725	326,348	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
2,792,101	389	61,755	26,886	369,716	272,152	58,891	2,002,312	תקבולים מדמי גמולים
262,727	151	18,463	23,068	34,436	182,267	4,342		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
1,051,658	15,480	15	-	257,491	275,664	6,460	496,548	העברות צבירה לקופה
1,083,421	5,257	12	-	130,738	207,356	15,956	724,102	העברות צבירה מהקופה

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
764,661	21,736	574	6,568	241,384	235,019	2,292	257,088	תשלומים: פדיונות
155	-	-	-	-	-	155	-	אחרים***
114						-	114	תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
63						-	63	פנסיית זקנה
270						-	270	פנסיית נכות פנסיית שארים
13,579						1,093	12,486	תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
21,605						79	21,526	פנסיית זקנה
12,227						132	12,095	פנסיית נכות פנסיית שארים
4,938						208	4,730	תשלומים לפנסיונרים:
13,366						66	13,300	פנסיית זקנה
1,172						25	1,147	פנסיית נכות פנסיית שארים
832,150	21,736	574	6,568	241,384	235,019	4,050	322,819	סה"כ תשלומים
3,925,439	26,016	20,921	12,296	451,311	809,629	48,937	2,556,329	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)								
89,455	943	276	476	21,683	34,890	1,022	30,165	פעילים ולא פעילים
4,008						159	3,849	מקבלי קצבה
93,463	943	276	476	21,683	34,890	1,181	34,014	סה"כ
43,886					652	689	42,545	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח)
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים)								
	0.11	0.23	0.68	0.77	0.62	0.34	0.17	פעילים
	0.55	0.23	0.66	0.69	0.58	0.62	0.42	לא פעילים
						0.60	0.50	מקבלי קצבה
					0.25	1.16	2.07	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים)
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים)								
						(0.05)	(0.01)	מבוטחים
						-	(0.01)	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.05)	0.05	מקבלי קצבה קיימים
						0.62	(0.01)	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה מרכזית לפיצויים רב מסלולית, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.
 ** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.
 *** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים ל-31 במרס 2019

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					כללית	מקיפה	
חשבונות מנותקי קשר							
40,523	80	407	1,996	25,563	82	12,395	מספר חשבונות
393,834	1,865	928	20,722	266,498	577	103,244	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
486	3	-	41	348	1	93	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.69	-	0.79	0.52	0.54	0.37	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח							
				69,746			מספר חשבונות
				135,016			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
				282			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
				0.84			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

להלן מידע ונתונים לפי סוגי קרנות וקופות לגבי קרנות וקופות בניהול החברה לשנת 2019

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						כללית	מקיפה	
מספר עמיתים**								
909,069	73	202,978	3,520	132,629	68,683	14,270	486,916	פעילים
864,518	1,564	14,331	2,898	149,750	313,175	27,022	355,778	לא פעילים
29						-	29	מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
8						-	8	זקנה
62						-	62	נכות
								שארים
3,124						281	2,843	מקבלי קצבה - מקבלי קצבה קיימים:
1,306						4	1,302	זקנה
2,234						70	2,164	נכות
								שארים
2,029						221	1,808	מקבלי קצבה-פנסיונרים:
704						4	700	זקנה
369						94	275	נכות
9,865						674	9,191	שארים
1,783,452	1,637	217,309	6,418	282,379	381,858	41,966	851,885	סה"כ מקבלי קצבה
								סה"כ מספר עמיתים

נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)								
72,830,974	16,639	694,350	162,660	6,796,509	4,121,869	881,833	60,157,114	פעילים
36,763,327	493,315	38,571	229,801	6,439,056	20,142,681	339,775	9,080,128	לא פעילים
5,097						-	5,097	מקבלי קצבה - זכאים קיימים לפנסיה:
4,230						-	4,230	זקנה
16,220						-	16,220	נכות
								שארים
820,106						72,753	747,353	מקבלי קצבה - מקבלי קצבה קיימים:
767,247						7,850	759,397	זקנה
921,103						9,377	911,726	נכות
								שארים
601,150						23,176	577,974	מקבלי קצבה - פנסיונרים:
802,367						11,380	790,987	זקנה
226,105						2,365	223,740	נכות
4,163,625						126,901	4,036,724	שארים
113,757,926	509,954	732,921	392,461	13,235,565	24,264,550	1,348,509	73,273,966	סה"כ מקבלי קצבה
								סה"כ נכסים מנוהלים, נטו

נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח)								
1,659,428	7	10,973	11,856	371,231	71,813	88,474	1,105,074	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
11,865,314	1,834	233,559	130,652	1,647,667	934,379	258,410	8,658,813	תקבולים מדמי גמולים
651,171	113	56,014	72,841	91,831	423,117	7,255		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
4,403,167	33,979	243	-	758,258	919,430	36,038	2,655,219	העברות צבירה לקופה
5,990,704	186,568	1,232	-	873,713	1,523,775	68,719	3,336,697	העברות צבירה מהקופה

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						מקיפה	כללית	
								תשלומים פדיונות:
2,933,451	63,350	3,261	31,394	814,931	951,359	9,859	1,059,297	
758	-	-	-	-	-	758	-	אחרים***
445						-	445	תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
241						-	241	פנסיית זקנה
1,078						-	1,078	פנסיית נכות פנסיית שארים
50,255						4,366	45,889	תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
83,535						345	83,190	פנסיית זקנה
48,743						560	48,183	פנסיית נכות פנסיית שארים
28,067						1,108	26,959	תשלומים לפנסיונרים:
67,782						565	67,217	פנסיית זקנה
7,172						113	7,059	פנסיית נכות פנסיית שארים
287,318						7,057	280,261	סה"כ תשלומים
10,478,964	56,986	59,270	31,983	1,129,860	2,017,419	128,023	7,055,423	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)								
368,989	3,523	1,358	2,129	89,189	141,864	4,002	126,924	פעילים ולא פעילים
18,017						699	17,318	מקבלי קצבה
387,006	3,523	1,358	2,129	89,189	141,864	4,701	144,242	סה"כ דמי ניהול שנגבו מנכסים
178,557					2,089	2,965	173,503	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח)
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (במונחים שנתיים, באחוזים)								
	0.05	0.23	0.68	0.75	0.63	0.31	0.17	פעילים
	0.60	0.23	0.66	0.68	0.59	0.52	0.42	לא פעילים
						0.55	0.50	מקבלי קצבה
					0.25	1.15	2.01	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מהפקדות (באחוזים)
שיעור עודף (גירעון) אקטוארי (באחוזים)								
						(0.21)	(0.03)	מבוטחים
						-	(0.03)	זכאים קיימים לפנסיה
						(0.21)	0.72	מקבלי קצבה קיימים
						2.40	(0.03)	פנסיונרים

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** בקרנות פנסיה מספר עמיתים ובקופות גמל מספר חשבונות העמיתים.

*** בגין מבטח משנה.

להלן מידע בדבר עמיתים לא פעילים לשנת 2019

סך הכל	אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
						כללית	מקיפה	
חשבונות מנותקי קשר								
44,178	78	250	1	2,357	26,061	96	15,335	מספר חשבונות
433,303	1,920	757	4	24,466	281,864	700	123,592	נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
2,198	13	-	***-	214	1,517	4	450	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
	0.68	-	0.74	0.88	0.54	0.62	0.39	שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**
חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח								
					70,308			מספר חשבונות
					131,943			נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
					2,499			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
					1.89			שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (באחוזים)**

* כולל קופה מרכזית לפיצויים וקופה לדמי מחלה.

** שיעור דמי הניהול מוצג במונחים שנתיים וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק" (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב-2012).

*** פחות מ-1 אלפי ש"ח.

3.2. ניתוח התפתחויות ושינויים שחלו בקופות

3.2.1. תחום הפנסיה

3.2.1.1. הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

3.2.1.1.1. שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל קיטון של כ-1.0% בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה, לעומת גידול של כ-0.5% בתקופה מקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ-1% לעומת גידול של כ-3% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הלא פעילים קטן בתקופת הדוח בכ-5% לעומת קיטון של כ-3% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר מקבלי הקצבאות גדל בתקופת הדוח בכ-16%, לעומת גידול של כ-6% בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.1.1.2. שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-8% מסך של כ-60.2 מיליארד ש"ח לסך של כ-55.6 מיליארד ש"ח.

בתקופה מקבילה אשתקד הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים גדלו בכ-7% מסך של כ-49.5 מיליארד ש"ח לסך של כ-52.8 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-16% מסך של כ-9.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-7.7 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדלו בכ-6% מסך של כ-7.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-7.5 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ-23% מסך של כ-4.1 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.0 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ-8% מסך של כ-3.1 מיליארד לסך של כ-3.3 מיליארד ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה וניוד החוצה) בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח ומהפסדי השקעות נטו (בתוספת דמי ניהול) בסך של כ-6.7 מיליארד ש"ח.

3.2.1.1.3. שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ-2.1 מיליארד ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ-2.0 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול של כ-7%.

3.2.1.1.4. שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-842 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-497 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-70%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות מהקרן לסך של כ-947 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-724 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-31%.

השפעת הניוד נטו על הקרן בתקופת הדוח, הינה שלילית בסך של כ-105 מיליון ש"ח, לעומת השפעה שלילית בסך של כ-228 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

3.2.1.1.5 שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-277 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-257 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ-8%.

הגידול בתקופת הדוח, מושפע הן מכמות העמיתים בקרן, והן מיתרתם הצבורה של העמיתים שבחרו לפדות. הפדיונות מורכבים ממשכית כספי פיצויים בשל עזיבת עבודה וממשיכות של כספי חסכון טרם זמנם.

3.2.1.1.6 שינוי בתשלומי פנסיה

בתקופת הדוח, הסתכמו תשלומי הפנסיה לסך של כ-92 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-66 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-39%.

הגידול נובע מעליה במספר העמיתים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

3.2.1.1.7 שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

הגירעון האקטוארי למבוטחים הסתכם בתקופת הדוח לכ-0.09%. לעומת גירעון של כ-0.01% בתקופה המקבילה אשתקד וגירעון של כ-0.03% בשנת 2019.

הגירעון האקטוארי לזכאים קיימים לפנסיה הסתכם בתקופת הדוח לכ-0.09%. לעומת גירעון של כ-0.01% בתקופה המקבילה אשתקד וגירעון של כ-0.03% בשנת 2019.

הגירעון האקטוארי למקבלי קצבה קיימים הסתכם בתקופת הדוח ל-0.09%. לעומת עודף של כ-0.05% בתקופה המקבילה אשתקד ועודף של כ-0.72% בשנת 2019.

הגירעון האקטוארי לפנסיונרים הסתכם בתקופת הדוח לכ-1.69%. לעומת גירעון של כ-0.01% בתקופה המקבילה אשתקד וגירעון של כ-0.03% בשנת 2019.

לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

3.2.1.2 הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

3.2.1.2.1 שינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ-4% בכמות העמיתים ומקבלי הקצבה, לעומת גידול של כ-6% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הפעילים גדל בתקופת הדוח בכ-20% לעומת גידול של כ-18% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר העמיתים הלא פעילים קטן בתקופת הדוח בכ-4%. בתקופה המקבילה אשתקד מספר העמיתים הלא פעילים נותר ללא שינוי.

מספר מקבלי הקצבאות גדל בתקופת הדוח בכ-15% בדומה לגידול בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.1.2.2 שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים ולא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-8% מסך של כ-1,222 מיליון ש"ח לסך של כ-1,127 מיליון ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים ולא פעילים בכ-9% מסך של כ-915 מיליון ש"ח לסך של כ-1,000 מיליון ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה גדלו בתקופת הדוח בכ-5% מסך של כ-127 מיליון ש"ח לסך של כ-132 מיליון ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור מקבלי קצבה בכ-9% מסך של כ-97 מיליון ש"ח לסך של כ-106 מיליון ש"ח.

הגידול בנכסים נטו בקרן בתקופת הדוח נובע מתנועת צבירה כספית חיובית נטו (גביה וניוד פנימה בניכוי פדיונות, תשלומי פנסיה, ניוד החוצה וחלקו של מבטח משנה) בסך של כ-60 מיליון ש"ח ומהפסדי השקעות נטו בתוספת דמי ניהול בסך של כ-148 מיליון ש"ח.

3.2.1.2.3 שינוי בדמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן סך של כ-77 מיליון ש"ח דמי גמולים לעומת סך של כ-59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של כ-30%.

3.2.1.2.4 שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-11.0 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-6.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-70%.

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות הצבירה מהקרן לסך של כ-22.6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-16.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-42%.

השפעת הניוד נטו על הקרן, בתקופת הדוח, היתה שלילית בסך של כ-11.6 מיליון ש"ח, לעומת השפעה שלילית בסך של כ-9.5 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

3.2.1.2.5 שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ-2.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-2.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.1.2.6 שינוי בתשלומי פנסיה

תשלומי הפנסיה בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-2.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-1.6 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

הגידול נובע מעליה במספר העמיתים הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן.

3.2.1.2.7 שינוי בעודף (גירעון) אקטוארי

בתקופת הדוח, הסתכם הגירעון האקטוארי למבוטחים לכ-0.06% לעומת גירעון של כ-0.05% בתקופה מקבילה אשתקד וגירעון של כ-0.21% בשנת 2019.

הגירעון האקטוארי למקבלי קצבה קיימים הסתכם בתקופת הדוח לכ-0.06% לעומת עודף של כ-0.05% בתקופה המקבילה אשתקד ועודף של כ-0.21% בשנת 2019.

העודף האקטוארי לפנסיונרים הסתכם בתקופת הדוח לכ-8.43% לעומת עודף של כ-0.62% בתקופה המקבילה אשתקד ועודף של כ-2.40% בשנת 2019.

לפרטים נוספים ראה ביאור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

3.2.2. תחום הגמל וההשתלמות

3.2.2.1. קופות גמל - אישיות לתגמולים ופיצויים, מרכזיות לפיצויים, להשקעה, חיסכון לילד ומטרה אחרת

3.2.2.1.1. שינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל קיטון של כ- 0.02% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ- 2.3% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים קטן בכ-0.1% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-0.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים גדל בכ-0.1% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ- 3.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.2.1.2. שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו קטנו בתקופת הדוח בכ-9.6% מסך של כ- 25.9 מיליארד ש"ח לסך של כ-23.4 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ- 12.1% מסך של כ- 22.6 מיליארד ש"ח לסך של כ- 25.3 מיליארד ש"ח. הקיטון בתקופת הדוח נובע מהפסדי תשואה ומצבירה שלילית נטו בתקופת הדוח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-13.2% מסך של כ-5.0 מיליארד ש"ח לסך של כ-4.3 מיליארד ש"ח.

בתקופה מקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ- 0.9% מסך של כ- 4.6 מיליארד ש"ח לסך של כ- 4.5 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-8.7% מסך של כ- 20.9 מיליארד ש"ח לסך של כ- 19.1 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ- 15.4% מסך של כ- 18.0 מיליארד ש"ח לסך של כ- 20.8 מיליארד ש"ח.

3.2.2.1.3. שינוי בתקבולים מדמי הגמולים

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ- 235.6 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ- 361.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 34.8%.

3.2.2.1.4. שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקופות לסך של כ- 186.2 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 291.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 36%.

העברות מהקופות הסתכמו לסך של כ- 487.4 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 212.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 129.2%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח היתה שלילית, בסך של כ- 301.2 מיליון ש"ח, לעומת השפעה חיובית בסך של כ- 78.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.2.1.5. שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות מהקרן לסך של כ- 332.3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ- 263.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 25.9%.

3.2.2.2 קרנות השתלמות

3.2.2.2.1 שינוי במספר חשבונות העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול של כ-0.7% במספר חשבונות העמיתים, לעומת גידול של כ-2.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הפעילים קטן בכ-1.7% בתקופת הדוח, לעומת קיטון בשיעור של 2.1% בתקופה המקבילה אשתקד.

מספר חשבונות העמיתים הלא פעילים גדל בכ-2.8% בתקופת הדוח, לעומת גידול של כ-6.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.2.2.2 שינוי בנכסים מנוהלים

הנכסים המנוהלים, נטו קטנו בתקופת הדוח בכ-10.0% מסך של כ-13.2 מיליארד ש"ח לסך של כ-11.9 מיליארד ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים בכ-6.2% מסך של כ-11.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-12.1 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-13.8% מסך של כ-6.8 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.9 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד קטנו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים בכ-2.2% מסך של כ-6.0 מיליארד ש"ח לסך של כ-5.9 מיליארד ש"ח.

הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים קטנו בתקופת הדוח בכ-6.0% מסך של כ-6.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-6.1 מיליארד ש"ח.

בתקופה המקבילה אשתקד גדלו הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים בכ-15.5% מסך של כ-5.4 מיליארד ש"ח לסך של כ-6.2 מיליארד ש"ח.

3.2.2.2.3 שינוי בתקבולים מדמי הגמולים

בתקופת הדוח הסתכמה הגביה לסך של כ-391.0 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-369.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-5.7%.

3.2.2.2.4 שינוי בסך העברות

בתקופת הדוח, הסתכמו העברות אל הקרן לסך של כ-157.7 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-257.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ-39%.

העברות מהקרן הסתכמו לסך של כ-325.2 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-130.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-149%.

השפעת הניוד נטו על נכסי הקופות בתקופת הדוח הייתה שלילית בסך של כ-167.6 מיליון ש"ח, לעומת השפעה חיובית בסך של כ-126.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

3.2.2.2.5 שינוי בפדיונות

בתקופת הדוח, הסתכמו הפדיונות לסך של כ-329.3 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-241.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-36.4%.

3.3. שיעורי דמי הניהול בהתאם להוראות הדין

לימים 31 במרס 2020, 2019 ו- 31 בדצמבר 2019							שיעור דמי ניהול מהפקדה ושיעור שנתי דמי ניהול מנכסים שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין
אחר*	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה	קרנות השתלמות	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות פנסיה חדשות		
					כללית	מקיפה	
2% מנכסים	0.23% מנכסים****	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	2% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	4% מהפקדה ו-1.05% מנכסים	6% מהפקדה ו-0.5% מנכסים	פעילים
0.3% מנכסים	0.23% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	לא פעילים:
2% מנכסים	0.23% מנכסים	1.05% מנכסים	2% מנכסים	1.05% מנכסים	1.05% מנכסים	0.5% מנכסים	מנותקי קשר**
					0.6% מנכסים***	0.5% מנכסים	אחר
							מקבלי קצבה

* כולל קופה מרכזית לפיצויים, קופה לפיצויים רב מסלולית בניהול אישי, קופה מרכזית לפנסיה תקציבית וקופה לדמי מחלה.

** לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום החלה (דצמבר 2015).

*** בהתאם לתקנון הקרן ייגבו דמי ניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך, בשיעור שלא יעלה 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים. עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

**** מתקבל מהמוסד לביטוח לאומי.

4. הוראות דין

להלן תמצית ההסדרים החוקיים והוראות הדין העיקריים בעלי השלכה על הדוחות הכספיים של החברה שפורסמו בתקופת הדוח או אחריה - עד למועד פרסום דוח זה. להוראות אלו עשויה להיות השלכה על פעילות החברה מבחינה עסקית, מיכונית ותפעולית.

4.1. הוראות דין

4.1.1. ביום 2 באפריל פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כיסויים ביטוחיים בקופות גמל) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן "הטייטה"). במסגרתה מוצע להאריך את תקופת ארכת הביטוח הזמנית לעובדים שהופסקה העסקתם ממועד פרסום הנוסח הסופי של התקנות ועד ליום 31 בדצמבר 2020 (להלן: "תקופת הוראת השעה") מחמישה חודשים לשניים עשר חודשים. כמו כן, במסגרת הטייטה מוצע כי בתקופת הוראת השעה תחול גם ארכת ביטוח במקרה של הפחתת שכר משמעותית (לפחות 30% מהשכר המובטח) למשך תקופה של שנים עשר חודשים או לתקופה שבה הופחת השכר המבטוח כאמור, המוקדם מבין השניים.

4.1.2. ביום 28 בנובמבר 2019 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (הוראת שעה), התש"ף-2019, במסגרתה מוצע להאריך עד סוף שנת 2021 את תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון והוראת שעה), התשע"ח-2018, שבמסגרתן הוארכה עד סוף שנת 2019 הוראת השעה המגדירה סוגים נוספים של הוצאות כהוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות בנכסי קופת גמל וקובעת להוצאות ישירות מסוימות תקרה של 0.25% מסך השווי המשוער של נכסי המשקיע המוסדי (להלן: "הוראת השעה").

ביום 2 בינואר 2020 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון מכתב הבהרה כי בהתאם להוראות סעיף 38 לחוק יסוד: הכנסת, הוראת השעה תעמוד בתוקפה עד תום שלושה חודשים מיום התכנסות הכנסת ה-23.

4.2. חוזים

4.2.1. ביום 16 ביולי 2019 פורסם חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים - תיקון (להלן "החוזר"), המוסיף הוראות פרטניות שנועדו לשפר את טיב השירות הניתן ללקוחות על ידי הגופים המוסדיים, וביניהן, חובתו של גוף מוסדי המספק שירות טלפוני הכולל מערכת אוטומטית לניתוב שיחות לתת מענה אנושי מקצועי ללקוח תוך 5 דקות מסיום הנתב, עם אפשרות חריגה ממשך הזמן כאמור לכל היותר ב-10% מהפניות בממוצע שנתי. הוראות החוזר חלות על כל גוף מוסדי למעט קופת גמל מרכזית לפיצויים אשר העמית היחיד בה הוא הבנק וקופת גמל מרכזית לקצבה, 9 חודשים לאחר יום הפרסום, למעט ההוראה לעניין זמני המענה שהחלה ביום 25 ביולי 2019.

ביום 16 באפריל 2020 פורסם חוזר שעניינו שירות ללקוחות גופים מוסדיים - הוראת שעה, המתקן את החוזר וקובע כי מועד תחילת הוראות החוזר [למעט סעיף 7(א) שכבר נכנס לתוקף] נדחו ליום 29 באוקטובר 2020. כמו כן, נקבע כי גוף מוסדי רשאי שלא לכלול בממוצע השנתי הקבוע בהוראת המעבר לחוזר (15% מיום 25 ביולי 2019 ועד ליום 25 ביולי 2022) את נתוני זמן ההמתנה למענה טלפוני בתקופה שמיום 15 במרס 2020 ועד למועד פקיעתן של תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020, או כל חיקוק אחר שיבוא במקומו.

4.2.2. ביום 8 בנובמבר 2017 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, הקובע הוראות לעניין אופן הפקדת התשלומים לקופת גמל, הפרטים שעל מעסיק למסור לחברה המנהלת בעת ההפקדה, מועדים להפקדת התשלומים ואישורים שעל חברה מנהלת להמציא לעמיתים, ולעניין עמיתים שכירים - גם למעסיקיהם, בקופת גמל שבניהולה. בחוזר נקבעו מועדי תחילה שונים בהתאם לגודל המעסיק.

ביום 22 בינואר 2019 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - תיקון, אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרים עובדים.

ביום 18 בדצמבר 2019 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - תיקון, אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיקים שלהם פחות מעשרה עובדים. תחילתן של הוראות החוזר ביחס למעסיק המעסיק לפחות 4 עובדים אך לא יותר מ-9 עובדים נקבע ליום 25 ביוני 2020. תחילתן של הוראות החוזר ביחס למעסיק המעסיק פחות מ-4 עובדים נקבע ליום 24 ביוני 2021.

ביום 25 במרס 2020 פורסם חוזר שעניינו אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל - עדכון, אשר משנה את מועדי התחילה של הוראות החוזר המקורי עבור מעסיק המעסיק לפחות 4 עובדים אך לא יותר מ-9 עובדים ליום 21 בפברואר 2021.

4.2.3 ביום 13 בינואר 2020 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין עסקה בין צדדים קשורים, המעדכן את הוראות פרק 4 בחלק 2 של שער 5 - ניהול נכסי השקעה, ומאפשר, בכפוף לתנאים מסוימים, ביצוע עסקאות לרכישה ומכירה של נכס לא סחיר בין משקיעים מוסדיים המנויים על אותה קבוצת משקיעים, ובלבד שהעסקה היא לטובת כל המשקיעים המוסדיים הנמנים על אותה קבוצה.

4.3. טיוטות חוזרים

4.3.1 ביום 14 בינואר 2020 פרסם הממונה טיוטה לחוזר שעניינה משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופות גמל - תיקון, במסגרתה מוצע לקבוע הוראות בדבר משלוח המחאות לעמיתים בעלי חשבון עם יתרה צבורה כוללת בסכום של עד 8,000 ש"ח (לרבות כספי פיזויים).

4.4. עמדות הממונה

4.4.1 ביום 6 באפריל 2020 פורסמה עמדת ממונה שעניינה מדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי לגופים המנהלים כספי לקוחות, המתקנת את המדיניות למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בגוף מוסדי בלא שולט לגופים המנהלים כספי לקוחות, כך שתחול לגבי החזקה בגוף מוסדי ללא הבחנה אם הינו גוף מוסדי בלא שולט או שהינו גוף מוסדי עם בעל שליטה, בין היתר, כך שהקביעה שרף שיעור ההחזקה של מקבל היתר החזקה לא יעלה על 7.5% מאמצעי השליטה בגוף מוסדי יחול גם על מקבל היתר החזקה בגוף מוסדי עם בעל שליטה, במישרין ובעקיפין, זאת בכפוף לקבלת היתר החזקה מהממונה (ולא 5% מאמצעי השליטה בגוף מוסדי כקבוע היום עבור מקבל היתר החזקה בגוף מוסדי עם בעל שליטה).

4.5. הוראות שעה של הממונה על רקע אירוע הקורונה

במהלך החודשים מרץ ואפריל 2020 פרסם הממונה מספר חוזרים וטיוטות חוזרים שמטרתם לאפשר הקלות רגולציה לתקופה זו, של התפשטות נגיף הקורונה, ובכלל זה, התאמת יישום הוראות רגולציה באופן שיקל על החברות והמבוטחים ליישמן בהתאם לנדרש בהתמודדות עם מגבלות התנועה והפעילות בתקופה זו, להלן עיקרי ההוראות:

4.5.1 ביום 23 באפריל 2020 פרסם הממונה חוזר שעניינו שירות סוכנים ויועצים ללקוחות - הוראת שעה, הקובע כי בתקופה שבין מועד פרסום החוזר ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן: "תקופת הוראת שעה") בעל רישיון יהא רשאי לקיים עם לקוחותיו שיחה טלפונית כחלופה לפגישה עמם. בנוסף, בתקופת הוראת השעה יוארך משך הזמן בו בעל הרישיון יהא רשאי לקיים פגשות עם לקוחותיו, ליזום עמם שיחת שירות ולהעניק להם מענה ראשוני.

4.5.2 ביום 20 באפריל 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו דירקטוריון גוף מוסדי - הוראות שעה על רקע אירוע הקורונה, הקובע כי בתקופה שבין מועד פרסום החוזר ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן: "תקופת הוראת השעה") דירקטוריון גוף מוסדי יהא רשאי לדחות דיונים ודיווחים בנושאים אשר

נדרש לדון בהם בתדירות שנקבעה על ידי הממונה אם הדירקטוריון קבע כי הדיון או הדיווח אינו קשור לאירוע הקורונה ואין בדחייה כדי להשית סיכון מהותי על הגוף המוסדי או לקוחותיו. כמו כן, בתקופת הוראת השעה ניתן יהא להציג נושאים ועדכונים בישיבות דירקטוריון או ועדותיו המשותפות לגוף המוסדי ולחברת האם שלו, למעט אם קיים חשש לניגוד עניינים או לפגיעה בעצמאות הדיון בדירקטוריון הגוף המוסדי, וזאת בלבד שהחלטות הגוף המוסדי יתקבלו בנפרד מהחלטות החברה האם. בנוסף, בתקופת הוראת השעה ניתן יהא לאשר פרוטקולים של ישיבות דירקטוריון וועדותיו על-ידי הדירקטוריון, עד 30 יום ממועד קיום הישיבה או מועד הישיבה שלאחריה, המאוחר מבין שני המועדים. כמו כן, נקבע כי במסגרת תקופת הוראת השעה גוף מוסדי ידרש למסור לממונה תמצית החלטות שהתקבלו בישיבה שעסקה באירוע הקורונה תוך 5 ימי עסקים ממועד קיום הישיבה. כמו כן, בוטלה בתקופת הוראת השעה החובה של הדירקטוריון וועדותיו להתכנס פעם ברבעון באופן פיזי.

4.5.3. ביום 5 באפריל 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה (להלן "הוראת השעה"), הקובע כי גופים מוסדיים יהיו רשאים לערוך אנליזה ביחס לרכישת אג"ח סחירות ושאינן סחירות בשוק המשני שלא בהתאם להוראות החוזר המקורי, ולהעביר את שיקול הדעת ביחס להיקף האנליזה לוועדת ההשקעות עד ליום 31 ביולי 2020. כמו כן, הוראת השעה קובעת כי המועד בו נדרש לעדכן אנליזות הצפויות לפקוע בתקופה שבין יום 1 באפריל 2020 עד יום 31 יולי 2020 יהא עד יום 31 באוגוסט 2020. הוראת השעה גם קובעת כי וועדת ההשקעות תהא רשאית לקבוע את מידת הרלוונטיות של התניות החוזיות ואמות המידע המפורטות בחוזר המקורי ביחס לרכישת אג"ח סחירות ושאינן סחירות בשוק המשני, זאת ממועד פרסום הוראת השעה ועד ליום 31 ביולי 2020.

4.5.4. ביום 2 באפריל 2020 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד שעניינו פרק ניהול נכסי השקעה (קרנות סל והסדר חוב) (להלן "הוראת השעה"), הקובע כי התנאים בהם רשאי משקיע מוסדי להחזיק בהחזקות עודפות בהתאם להוראות החוזר המקורי, יחולו גם במקרים בהם המשקיע המוסדי הפך לשולט או למחזיק באמצעי שליטה עקב קבלת אמצעי שליטה בתאגיד לווה במסגרת הסדר חוב, ולא רק בשל מימוש אמצעי שליטה שהיו ערובה לחיובו. בנוסף, הוראת השעה קובעת כי משקיע מוסדי יהא רשאי לנכות עמלות ניהול חיצוני בשל השקעה בקרנות סל מסויימות, אף אינן עומדות ביתר התנאים שנקבעו בהוראות החוזר המקורי, זאת בהתאם ובכפוף למועדים המצויינים בהוראת השעה. כמו כן, נקבע כי דמי הניהול לא יעלו על 0.1 אחוזים משווי הנכסים של קרן הסל, זאת בכפוף לכך שהשיעור הכולל בגין השקעה בקרנות סל כאמור לא יעלה על 5% ממגבלת ההוצאה הקבועה בהוראות הדיון.

4.5.5. ביום 2 באפריל 2020 פרסם הממונה חוזר שעניינו, הוראות החוזר המאוחד - פרק 4 לשער 5 "ניהול נכסי השקעה" - הוראת שעה על רקע אירוע הקורונה, הקובע כי בתקופה שבין מועד פרסום הוראת השעה ועד ליום 30 ביוני 2020 (להלן: "תקופת הוראת שעה"), יוארך מועד הדיווח של משקיע מוסדי לממונה על חריגה אקטיבית או חריגה פאסיבית מהותית, מהמועד שבו התגלתה החריגה לראשונה, מעשרה ימי עסקים לתקופה של חודש. בנוסף, נקבע כי בתקופת הוראת השעה יראו חריגה של עד 10 נקודות האחוז במדיניות ההשקעה כחריגה פאסיבית, ועל-כן איננה בגדר שינוי במדיניות השקעה המחייבת דיון בוועדת ההשקעות או הדירקטוריון וניתן יהיה לתקנה על-ידי קביעת מועד לתיקונה על-ידי ועדת ההשקעות.

4.5.6. ביום 2 באפריל 2020 פרסם הממונה הוראת שעניינה הודעה על אישור השקעות במקרים מיוחדים, הקובעת כי גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש עד 24% נוספים מערכן הנקוב הכולל של אג"ח סחירות באותה סדרה שאינן אג"ח של מדינת ישראל או ניירות ערך מסחריים סחירים של מנפיק באותה סדרה (להלן: "התוספת"), מעבר לשיעור המותר היום בהתאם להוראות הדיון (25%), כך ששיעור ההשקעה המקסימאלי יעמוד על 49%, זאת בכפוף לכך שהתוספת תירכש מכספי החוסכים בלבד. האישור כאמור יהא בתוקף

ממועד פרסום הוראת השעה ועד ליום 30 בספטמבר 2020 (להלן: "תקופת האישור"). בתום תקופת
האישור, אחזקות משקיע מוסדי בהתאם לאישור הממונה לא תחשב כחריגה בהתאם להוראות הדין.

5. התפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשוואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי
והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות
הקבוצה:

5.1. כללי

התפרצות נגיף הקורונה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 והתפשטותו בעולם גרמה לצעדים מרחיקי
לכת של מרבית הממשלות בעולם שהגבילו את פעילות הכלכלה וגרמו למיתון מיידי. קשה עדיין לאמוד את
עוצמת הפגיעה הכלכלית אך התוצר העולמי צפוי לפחות בשנת 2020 בשיעור חריג וצפויה גם ירידה חדה
מאוד בסחר העולמי, אך טווח התחזיות הוא רחב למדי. קרן המטבע הבינלאומית צופה שהתוצר העולמי
השנה יפחת ב-3%, והתוצר של המדינות המפותחות יפחת ב-6.1%, כך זו תהיה השנה הגרועה ביותר מאז
שנות השלושים של המאה הקודמת.

בסין, התוצר פחת ב-6.8% ברבעון הראשון מול הרבעון המקביל בשנה הקודמת, ירידה ראשונה מאז שנות
השבעים.

התפשטות המשבר הביאה לתגובת מדיניות חדה של הבנקים המרכזיים והממשלות. מרבית הבנקים
המרכזיים הפחיתו את הריביות בחדות ונקטו במגוון צעדי הרחבה והספקת נזילות לשווקים. הממשלות
הכריזו על תכניות רחבות היקף להרחבת ההוצאה הציבורית, פיצוי הנפגעים מהמשבר והעמדת אשראי
למגזר העסקי. ההאטה בפעילות הכלכלית הביאה לירידה חדה במחירי הסחורות, ומחיר הנפט צנח בעשרות
אחוזים, גם על רקע חוסר הסכמה בין יצרניות הנפט העיקריות לגבי קיצוץ בתפוקה.

5.2. התפתחויות במשק הישראלי

משבר הקורונה קטע את מגמת הצמיחה ובחודש מרס המשק עבר להתכווצות כאשר כמיליון עובדים תבעו
דמי אבטלה.

במהלך מרס ע"פ הלמ"ס שיעור האבטלה ברבעון הראשון ירד ל-3.5%, אך חשוב לציין כי על פי ההגדרות רוב
מוחלט של העובדים שהוצאו לחופשה כפוייה ללא תשלום במהלך מרס נחשבים כמועסקים הנעדרים זמנית
מעבודתם.

על פי התחזית של בנק ישראל התוצר צפוי להתכווץ בשיעור של 5.3% בשנת 2020, בהנחה שלא תהיה החמרה
נוספת במגבלות, ושעיקרן יוסרו בהדרגה עד לסוף חודש יוני 2020.

5.3. שוק המניות

ברבעון הראשון של שנת 2020 נרשמו ירידות יוצאות דופן בשווקי המניות במשקים העיקריים (בעיקר בחודש
מרס) עם ירידות של כ-30%, ולאחר מכן נרשם קיזוז חלק מהירידה על רקע צעדי ההרחבה של הבנקים
המרכזיים והממשלות. התשוואות בשווקי האג"ח הממשלתיים והקונצרניים היו תנודתיות ביותר וחלה עלייה
חדה במרווחי הסיכון.

במהלך הרבעון הראשון מדד MSCI העולמי ירד ב-21% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים ירד ב-
24%. בישראל, מדד ת"א-125 ומדד ת"א-35 ירדו ב-21%.

מחזור המסחר היומי הממוצע במניות עלה משמעותית ברבעון הראשון (בעיקר במרס) ועמד על 2.2 מיליארד
ש"ח, עלייה של 91% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

5.4. שוק איגרות החוב

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 מדד אג"ח הכללי ירד ב-4.5%, מדד אג"ח הממשלתיות ירד ב-1.9% ומדד אג"ח הקונצרניות ירד ב-8.2%. הירידות במדדי אג"ח היו משמעותיות יותר עד להודעת בנק ישראל במהלך חודש מרס על תחילת רכישת אג"ח ממשלתי בשוק המשני. מחזור המסחר היומי הממוצע באג"ח עלה משמעותית ברבעון הראשון (בעיקר בחודש במרס) ועמד על 5.0 מיליארדי ש"ח, עלייה של 42% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

5.5. קרנות נאמנות

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 נרשמו פדיונות נטו הכי משמעותיים בענף קרנות הנאמנות עם פדיונות של כ-39.3 מיליארד ש"ח. כ-26.3 מיליארד ש"ח פדיונות נטו בקרנות הנאמנות המתמחות באג"ח, ואף פדיונות של 5.3 מיליארד ש"ח בקרנות הנאמנות הכספיות.

5.6. קרנות סל

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 נרשמו פדיונות נטו של 7.4 מיליארד ש"ח בקרנות הסל, בעיקר בקרנות הסל המתמחות במניות חו"ל (מינוס 6.8 מיליארד ש"ח).

5.7. שוק המט"ח

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 השקל התחזק ב-0.8% מול סל המטבעות של בנק ישראל, 3.2% פיחות מול הדולר, 0.6% פיחות מול האירו, ו-3.5% ייסוף מול הפאונד. במהלך חודש מרס 2020 נרשם פיחות חד בשקל שהגיע ב-18 במרס לשיא (12% פיחות בדולר/שקל מתחילת השנה) בשל לחצים לנזילות דולרית. אך ההכרזה של בנק ישראל להזרמת דולרים למערכת הבנקאית דרך מכרזי החלף תרמו לקיזוז מהיר של חלק מהפיחות בשקל.

5.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, מדד המחירים לצרכן ירד ב-0.5% במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 (דצמבר 2019-פברואר 2020) והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עד פברואר עמדה על 0.1% בלבד, מתחת ליעד האינפלציה. במהלך הרבעון הראשון של 2020 סעיף הדיור היה התורם העיקרי לעלייה במחירים, כאשר סעיפי ההלבשה-וההנעלה והתחבורה-והתקשורת היו התורמים העיקריים לירידה במחירים.

5.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל נותרה ללא שינוי על 0.25% במהלך הרבעון הראשון של 2020. אך במהלך חודש מרס 2020 בנק ישראל החל בצעדים מוניטריים מרחיבים על רקע מגפת הקורונה, הכרזה על תחילת רכישת אג"ח ממשלתי בשוק המשני במטרה להקל על תנאי האשראי עד היקף של 50 מיליארד ש"ח, תחילת ביצוע עסקאות repo מול המוסדות הפיננסיים והרחבת היקף הפעילות בעסקות החלף דולר/שקל מול המערכת הבנקאית המקומית במטרה למתן את הלחצים הגבוהים לנזילות דולרית עד ל-15 מיליארד דולר.

5.10. אירועים לאחר תאריך הדוח

בנק ישראל הפחית את הריבית ל-0.1%. בנוסף, בנק ישראל יספק הלוואות לבנקים בריבית אטרקטיבית ל-3 שנים, רק בתנאי שהכסף ישמש לאשראי לעסקים קטנים וזעירים, ובמסגרת עסקאות ה-repo שהחל הבנק מול הגופים הפיננסיים, ניתן יהיה להשתמש כבטוחה גם באג"ח קונצרניות.

לאור ההתפתחויות הכלכליות במשק ננקטו מצד החברה הפעולות הבאות:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	במהלך הרבעון הראשון ראינו ירידה חדה בציפיות האינפלציה לאור התפרצות נגיף קורונה, מכירות חדות של אג"ח ממשלה, צפי כי האינפלציה תהיה נמוכה עקב המשבר הכלכלי שילווה בירידת צמיחה ועליית אבטלה. בחטיבת ההשקעות בהראל הגדלנו בשיעור מתון את החשיפה להצמדה עקב ההכרה שלנו שציפיות האינפלציה ירדו בשיעור חד מדי.
שער החליפין של השקל	במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 השקל התחזק ב-0.8% מול סל המטבעות של בנק ישראל; 3.2% פיחות מול הדולר, 0.6% פיחות מול האירו, ו-3.5% ייסוף מול הפאונד. במהלך חודש מרס נרשם פיחות חד בשקל שהגיע ב-18 במרס לשיא (12% פיחות בדולר/שקל מתחילת השנה) בשל לחצים לנזילות דולרית. אך ההכרזה של בנק ישראל להזרמת דולרים למערכת הבנקאית דרך מכרזי ההחלף תרמו לקיזוז מהיר של חלק מהפיחות בשקל. חטיבת ההשקעות שמרה על חשיפה של 40%-60% מט"ח כנגד ההשקעות בחו"ל ברמה ממוצעת לתחרות.
התפתחות ריבית שיעורי	במהלך הרבעון ראיית עליית תשואות עקב עליות שערים במחירי המניות מה שהוביל לעליית תשואות ממשלתיות. המגמה התהפכה עם פריצת משבר קורונה בתחילה להחרפה בעליית התשואות עקב חשש מגרעון גדול של הממשלה ומכירה מאסיבית של נכסים על ידי הציבור. לאחר מכן ראינו היפוך מגמה בעזרת רכישות מאסיביות של בנק ישראל מה שהוביל את טחיבת ההשקעות לקצר מח"מ ולמכור אגרות חוב ממשלתיות ארוכות.
שוק המניות	ברבעון הראשון של שנת 2020 נרשמו ירידות יוצאות דופן בשוקי המניות במשקים העיקריים (בעיקר בחודש מרס) עם ירידות של כ-30%, ולאחר מכן נרשם קיזוז חלק מהירידה על רקע צעדי ההרחבה של הבנקים המרכזיים והממשלות. חטיבת ההשקעות ניצלה את ירידות השערים לרכישת מניות מאסיבית וטיוב תיק המניות הן בישראל והן בחו"ל תוך התאמתן למציאות החדשה של כלכלה פוסט נגיף קורונה.
אג"ח קונצרני ומוצרי חוב	במהלך הרבעון הראשון מדד אג"ח הקונצרניות ירד ב-8.2%. הירידות במדדי אג"ח היו משמעותיות יותר עד להודעת בנק ישראל על תחילת רכישת אג"ח ממשלתי בשוק המשני. גם בחו"ל ירדו מדדי האג"ח הקונצרני בשיעור חד. חטיבת ההשקעות ניצלה את המרווחים האטרקטיביים שנוצרו להגדיל את שיעור החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בשוק עם דגש על אג"ח בדרוג גבוה.
מוצרי מדדים	החטיבה המשיכה לנצל את הגידול בהיקף הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכב תיק ההשקעות כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידי החטיבה וניירות ערך שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.

<p>החטיבה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות וועדת השקעה. לניהול יעיל של החשיפות לחו"ל ללא חשיפת המטבע.</p>	<p>נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים</p>
<p>חטיבת ההשקעות הורידה את שיעור ההשקעה בנכסים אלטרנטיביים במהלך הרבעון עקב העברת כספים על ידי הציבור למכשירים סולידיים ולאור הזדמנויות השקעה מעניינות אשר נוצרו בשוק הסחיר הן של החוב והן של המניות כאשר לשם הופנה מירב הכסף. בכונת חטיבת ההשקעות עם ההתייבשות בשווקים לחזור ולהשקיע בנכסים אלטרנטיביים לצורך שיפור התשואה, הורדת תנודתיות וגיוון אפיקי ההשקעה תוך הסתמכות על היתרונות היחסיים אשר גלומים באפיק זה.</p>	<p>השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות</p>

6. מגמות, אירועים והתפתחויות בפעילות החברה המנהלת ובסביבתה העסקית

6.1 מיזוג קופת התגמולים לעובדי בנק דיסקונט (להלן "הקופה") לתוך קופת הגמל הראל גמל ומיזוג המסלולים

שבניהולן

בהמשך להעברת הניהול של הקופה לחברה ביום 1 בינואר 2019, החברה פעלה למיזוג הקופה לתוך קופת הגמל של החברה (להלן: "המיזוג"). ביום 1 בינואר 2020 בוצע מיזוג הקופות והמסלולים שבניהולן כך ש: (1) מסלול "גמל דיסקונט לבני 50 ומטה" מוזג לתוך מסלול "הראל גמל לגילאי 50 ומטה"; (2) מסלול "גמל דיסקונט לבני 60-50" מוזג לתוך מסלול "הראל גמל לגילאי 60 ומעלה"; (3) מסלול "גמל דיסקונט לבני 60 ומעלה" מוזג לתוך מסלול "הראל גמל 60 ומעולה" ו-(4) מסלול "גמל דיסקונט אג"ח ממשלת ישראל" מוזג למסלול לתוך מסלול "הראל גמל מסלול שקלי".

6.2 שינוי מבנה

ביום 1 באפריל 2020, נכנס לתוקף השינוי המבני הכולל העברת הזכויות של הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") בתיקי הלקוחות והמוניטין של פעילות הגמל לחברה, ומיד לאחר מכן העברת מלוא החזקותיה של הראל ביטוח בחברה להראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות") (להלן: "השינוי המבני"). העברת החזקות כאמור להראל השקעות במסגרת השינוי המבני, טופלה כדיבידנד בעין מאת הראל ביטוח להראל השקעות, מתוך רווחים ראויים לחלוקה.

6.3 התפשטות נגיד הקרונה

ברבעון הראשון של שנת 2020 החלה להתפשט בעולם מגפת נגיף הקורונה, אשר הוכרזה בידי ארגון הבריאות העולמי כמגפה עולמית. בעקבות התפרצות והתפשטות הנגיף, מדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל, נקטו באמצעים שונים לצמצום החשיפה לנגיף, לרבות מגבלות תנועה והתקהלות, צמצום כח אדם במקומות עבודה, קביעת הנחיות לבידוד אנשים אשר יש חשש כי נדבקו בנגיף, סגירת מקומות בילוי ופנאי.

נוכח הדאגה לבריאות העובדים ולשלומם, הנהלת הקבוצה נקטה מתחילת המשבר בפעולות על מנת להקטין את הסיכון לעובדי הקבוצה. בהתאם להנחיות משרד הבריאות, הקבוצה קיבלה מספר החלטות לגבי צמצום עבודה במשרדי החברה, תוך היערכות והתאמת אופן העבודה לעבודה מהבית תוך הקפדה על המשך מתן שירות רציף ותקין ללקוחותיה של הקבוצה ולסוכניה.

נוכח רגולציה המחייבת את הקבוצה במוכנות לתרחישי המשכיות עסקית, והודות למודעות הגבוהה של הקבוצה לחשיבות מתן השירות ללקוחותיה, גם בעתות חרום, בידי הקבוצה פתרוניות למתן שירות תקין ורציף ללקוחותיה גם בעתות חירום אלו והקבוצה מוסיפה ונערכת להמשך פעילותה העסקית, במתכונת מותאמת.

נכון למועד הדוח, התפשטות הנגיף ואמצעי התגוננות אלו גורמים לפגיעה כלכלית מהותית ומגמות שליליות בכלכלה העולמית ובכלכלה הישראלית ולפגיעה בשוקי ההון העולמיים ובשוק המקומי אליהם חשופה פעילות החברה וקיימות וצפויות לה השלכות על עסקייה, לרבות קיטון בדמי הניהול הנגבים לאור קיטון בנכסים המנוהלים וקיטון בהפקדות למוצרי חסכון ארוך טווח.

בעקבות התפשטות הנגיף אשר כאמור פגע בפעילות חברות הקבוצה, ביצעה הקבוצה מספר התאמות בכוח אדם ותנאי העסקת עובדיה וכן התאמות וקיצוצים בהוצאות החברה לספקיה.

6.4. שינויים בתקנוני קרנות הפנסיה

6.4.1. שינויים בתקנון קרן הפנסיה המקיפה

ביום 11 בנובמבר 2019 אושר על ידי הממונה תיקון תקנון קרן הפנסיה. השינוי העיקרי במסגרת התיקון הוא שינוי מודל מסלולי ההשקעה תלוי גיל של קרן הפנסיה (מסלולי ברירת המחול) כך שבמקום מסלולים המיועדים לעמיתים בהתאם לשנת לידתם בטווח של עשר שנים (ילידי שנות ה-50, ילידי שנות ה-60 וכו') יופעלו שלושה מסלולי השקעה בהם מדיניות ההשקעה תיקבע בהתאם לגילם של העמיתים (מסלול לגילאי 50 ומטה, גילאי 50 עד 60 וגילאי 60 ומעלה). עמית שלא יבחר מסלול יצורף למסלול ברירת מחול המתאים לגילו ויועבר בין המסלולים כאשר יגיע לגיל הרלוונטי. כמו כן, עמית רשאי לעבור למסלול השקעה במסגרת המודל שאינו מתאים לגילו או להישאר במסלול כאמור. השינוי נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2020.

6.4.2. שינויים בתקנון קרן הפנסיה הכללית

בהמשך ובהתאם לשינוי בתקנון קרן הפנסיה המקיפה המפורט בסעיף 6.4.1 לעיל, תוקן גם תקנון קרן הפנסיה הכללית בשינויים הרלוונטיים.

6.5. שינויים בנושאי המשרה

בחודש פברואר 2020 סיים מר אופיר רוטשילד את תפקידו כיועץ משפטי בחברה. החל מאותו מועד, משמשת גבי אילנה רישרד בטאש כיועצת משפטית בחברה.

7. תיאור האסטרטגיה העסקית של החברה ויעדיה העיקריים

לעניין זה, ראה סעיף 3.14 לדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה לשנת 2019.

8. נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בדוח הסקירה. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות".

9. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

ביום 1 בינואר 2020 מוזגה קופת התגמולים לעובדי בנק דיסקונט לתוך קופת הגמל הראל גמל. להרחבה בנושא ראה ביאור 1.ב.2 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת. במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2020 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

דודי לייזנר
מנכ"ל

24 במאי 2020

הצהרה (Certification)

אני, דודי ליידנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי, 2020

דודי ליידנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסייה וגמל בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי, 2020

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

**דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרס 2020
(בלתי מבוקרים)**

תוכן עניינים

2..... דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים

3..... דוחות ביניים על המצב הכספי

4..... דוחות ביניים רווח והפסד

5..... דוחות ביניים על רווח והפסד ורווח כולל אחר

6..... דוחות ביניים על השינויים בהון

8..... דוחות ביניים על תזרימי מזומנים

9..... ביאור 1 - כללי

11..... ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

12..... ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

12..... ביאור 4 - מגזרי פעילות

14..... ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

14..... ביאור 6 - מכשירים פיננסיים

15..... ביאור 7 - הון עצמי ודרישות הון

15..... ביאור 8 - מסים על הכנסה

15..... ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

16..... ביאור 10 - התחייבויות תלויות

20..... ביאור 11 - אירועים מהותיים לאחר תאריך הדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל פנסיה וגמל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את דוח הביניים על המצב הכספי ליום 31 במרס 2020 ואת דוחות הביניים על רווח והפסד, על רווח והפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצהרה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

24 במאי 2020

ליום				
31 בדצמבר	31 במרס			
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור	
17,913	15,925	17,962		נכסים
243,867	231,894	249,178		נכסים בלתי מוחשיים
354	524	297		הוצאות רכישה נדחות
-	-	812		רכוש קבוע
20,520	18,366	24,464		נכסי מסים שוטפים
282,654	266,709	292,713		חייבים ויתרות חובה
201,708	196,860	193,217	6	השקעות פיננסיות
55	62	53		נכסי חוב סחירים
1	4	740		נכסי חוב שאינם סחירים
201,764	196,926	194,010		אחרות
				סך כל השקעות פיננסיות
24,776	22,736	35,264		מזומנים ושווי מזומנים
509,194	486,371	521,987		סך כל הנכסים
			7	הון
11,714	11,714	11,714		הון מניות
68,360	68,360	68,360		פרמיה על מניות
9,737	7,851	6,138		קרנות הון
342,804	314,822	348,732		עודפים
432,615	402,747	434,944		סך כל ההון
4,084	1,964	1,884		התחייבויות
1,048	1,649	-		התחייבויות בגין מסים נדחים
71,447	80,011	85,159		התחייבויות בגין מסים שוטפים
76,579	83,624	87,043		זכאים ויתרות זכות
				סך כל ההתחייבויות
509,194	486,371	521,987		סך כל ההון וההתחייבויות

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 24 במאי 2020

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		ביאור
	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
447,257	108,180	110,337	הכנסות
117,506	29,169	27,659	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
(117,506)	(29,169)	(27,659)	דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
447,257	108,180	110,337	
18,425	4,563	4,461	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
1,463	168	(7)	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
467,145	112,911	114,791	סך כל ההכנסות
148,370	35,678	36,335	הוצאות
258,428	61,937	67,932	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,359	1,687	993	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	7	הוצאות אחרות
411,157	99,302	105,267	הוצאות מימון
55,988	13,609	9,524	סך כל ההוצאות
(19,062)	(4,665)	(3,596)	רווח לפני מסים על הכנסה
36,926	8,944	5,928	מסים על הכנסה
			רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה	לתקופה של שלושה חודשים		
ביום 31 בדצמבר	שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	ביאור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
36,926	8,944	5,928	רווח לתקופה
			רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :
			פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה
			במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
6,926	3,802	(5,467)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(290)	(32)	(2)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
(2,268)	(1,288)	1,870	מסים על הכנסה המתייחסים לנכסים פיננסיים מינים למכירה
			8
4,368	2,482	(3,599)	סך כל רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
41,294	11,426	2,329	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין נכסים מינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סך הכל הון
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11,714	68,360	4,550	3,496	1,691	342,804	432,615
-	-	-	-	-	5,928	5,928
-	-	(5,467)	-	-	-	(5,467)
-	-	(2)	-	-	-	(2)
-	-	1,870	-	-	-	1,870
-	-	(3,599)	-	-	-	(3,599)
11,714	68,360	951	3,496	1,691	348,732	434,944

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2020

רווח לתקופה

רכיבים של הפסד כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של הפסד כולל אחר

סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2020

הון מניות	פרמיה על מניות	קרן הון בגין נכסים מינים למכירה	קרן הון בגין עסקה עם בעל שליטה	קרנות הון אחרות	יתרת עודפים	סך הכל הון
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11,714	68,360	182	3,496	1,691	305,878	391,321
-	-	-	-	-	8,944	8,944
-	-	3,802	-	-	-	3,802
-	-	(32)	-	-	-	(32)
-	-	(1,288)	-	-	-	(1,288)
-	-	2,482	-	-	-	2,482
11,714	68,360	2,664	3,496	1,691	314,822	402,747

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2019

רווח לתקופה

רכיבים של רווח כולל אחר לתקופה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 31 במרס 2019

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

הון מניות אלפי ש"ח	פרמיה על מניות אלפי ש"ח	קצבים מינים אלפי ש"ח	קצבים מינים אלפי ש"ח	קצבים מינים אלפי ש"ח	קצבים מינים אלפי ש"ח	קצבים מינים אלפי ש"ח
הון מניות	פרמיה על מניות	קצבים מינים	קצבים מינים	קצבים מינים	קצבים מינים	קצבים מינים
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
11,714	68,360	182	3,496	1,691	305,878	391,321
-	-	-	-	-	36,926	36,926
-	-	6,926	-	-	-	6,926
-	-	(290)	-	-	-	(290)
-	-	(2,268)	-	-	-	(2,268)
-	-	4,368	-	-	-	4,368
11,714	68,360	4,550	3,496	1,691	342,804	432,615

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2019

רווח לשנה

רכיבים של רווח כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההון של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר
לדוח רווח והפסד

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך כל הרווח הכולל האחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2019

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2019	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
36,926	8,944	5,928
(2,006)	(157)	(43)
(9)	(1)	(1)
-	(3)	70
(12,402)	(429)	(5,311)
229	57	57
4,337	1,150	899
19,062	4,665	3,596
9,211	5,282	(733)
14,197	16,346	(3,909)
(375)	8,189	13,712
13,822	24,535	9,803
4,783	2,180	2,795
(26,275)	(12,418)	(5,812)
756	756	26
(20,736)	(9,482)	(2,991)
39,223	29,279	12,007
(2)	-	-
(5,908)	(733)	(948)
(22,714)	(19,987)	(571)
(28,624)	(20,720)	(1,519)
10,599	8,559	10,488
14,177	14,177	24,776
24,776	22,736	35,264

תזרימי מ ומנים מפעילות שוטפת

רווח לתקופה

פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מ ומנים:

הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים

נכסי חוב שאינם סחירים

השקעות אחרות

שינוי בהוצאות רכישה נדחות

פחת והפחותות:

רכוש קבוע

נכסים בלתי מוחשיים

הוצאות מסים על הכנסה

שינויים בסעיפים מא ניים אחרים:

שינוי בחייבים ויתרות חובה

שינוי בזכאים ויתרות זכות

מ ומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית שהתקבלה

מסים ששולמו

מסים שהתקבלו

מ ומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מ ומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע

השקעה בנכסים בלתי מוחשיים

רכישות, נטו של השקעות פיננסיות

מ ומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

עלייה במ ומנים ושווי מ ומנים

יתרת מ ומנים ושווי מ ומנים לתחילת התקופה

יתרת מ ומנים ושווי מ ומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. היישות המדווחת

הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה בעלת רישיון מבטח בענף הפנסיה. רישיון זה ביחד עם אישורי קופות גמל וקופות גמל לקצבה מאפשר לה להפעיל את תוכניות הפנסיה ותוכניות הגמל וההשתלמות.

החברה הינה תושבת ישראל, נתאגדה בישראל וכתובתה: רחוב אבא הלל 3, רמת גן.

נכון ליום 31 במרס 2020, החברה מוחזקת במלואה על-ידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), אשר הינה בבעלות ובשליטה מלאה של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "החברה האם"), אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל-אביב. לפירוט שינוי מבני ראה ביאור 11 בדבר אירועים לאחר תאריך המאזן.

להלן קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה:

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
214	הראל פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
2172	גילעד כללי	
2177	מנוף כללי	
2173	הלכה	
2174	אג"ח ללא מניות	
2175	מניות	
9097	שקלי טווח קצר	
9829	גילאי 60 ומעלה ^(*)	
9827	גילאי 50 עד 60 ^(*)	
9823	גילאי 60 ומטה ^(*)	
12027	בסיסי למקבלי קצבה	
12028	הלכה למקבלי קצבה	
2203	בסיסי למקבלי קצבה קיימים	
8806	הלכה למקבלי קצבה קיימים	
8858	קצבה לזכאים קיימים	
662	הראל פנסיה כללית	קרן פנסיה חדשה כללית
2164	כללי	
9856	גילאי 60 ומעלה ^(*)	
9858	גילאי 50 עד 60 ^(*)	
9862	גילאי 60 ומטה ^(*)	
12140	בסיסי לקבלי קצבה	
2204	בסיסי למקבלי קצבה קיימים	
	קופת גמל למשרתי הקבע בצה"ל	קופת גמל לתגמולים
9819	לגילאי 50 ומטה	
9532	לגילאי 50 עד 60	
9533	לגילאי 60 ומעלה	

(*) החל מיום 1 בינואר 2020 בוצע שינוי במודל תלוי גיל כך שבמקום מסלולים המיועדים לעמיתים בהתאם לשנת לידתם בטווח של עשר שנים יופעלו שלושה מסלולי ההשקעה בהם מדיניות ההשקעה תיקבע בהתאם לגילם של העמיתים (מסלול לגילאי 50 ומטה, גילאי 50 עד 60 וגילאי 60 ומעלה).

ביאור 1 - כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

סוג הקרן/קופה	שם הקרן/קופה/מסלול	מספר אוצר	
קופת גמל לחיסכון, לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל		
	הראל אג"ח עד 25% מניות ^(*)	101	
	הראל גמל לגילאי 50 עד 60	9742	
	הראל גמל מסלול מניות	761	
	הראל גמל אג"ח עד 10% מניות	762	
	הראל גמל שקלי טווח קצר ^(*)	1334	
	הראל גמל אג"ח ללא מניות ^(*)	1335	
	הראל גמל מסלול שקלי	1368	
	הראל גמל אג"ח קונצרני	1484	
	הראל גמל אג"ח עד 20% מניות ^(*)	502	
	הראל גמל לגילאי 50 ומטה	9744	
	הראל גמל לגילאי 60 ומעלה ^(*)	9745	
	הראל גמל מסלול כהלכה	1524	
	הראל גמל מסלול חו"ל	8057	
	קופת גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	
		הראל גמל להשקעה כללי	8211
		הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	8520
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות		8521	
הראל גמל להשקעה מסלול מניות		8522	
	הראל גמל להשקעה הלכה (לשעבר : הראל גמל להשקעה שקלי טווח קצר)	8523	
קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	הראל חיסכון לילד		
	הראל חיסכון לילד - הלכה	9555	
	הראל חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון מועט	11375	
	הראל חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון בינוני	11376	
	הראל חיסכון לילד - חוסכים המעדיפים סיכון גבוה	11377	
קופת גמל לתגמולים ואישית לפיצויים	הראל גמל IRA (הקופה נסגרה ביולי 2019)	8759	
קרן השתלמות	הראל השתלמות		
	הראל השתלמות כללי	154	
	הראל השתלמות מסלול מניות	763	
	הראל השתלמות אג"ח עד 10% מניות	764	
	הראל השתלמות מסלול שקלי	1369	
	הראל השתלמות אג"ח ללא מניות	1485	
	הראל השתלמות מסלול חו"ל	1034	
	הראל השתלמות אג"ח עד 20% מניות ^(*)	416	
	הראל השתלמות לטווח ארוך	566	
	הראל השתלמות מסלול כהלכה	1523	
	הראל השתלמות אג"ח קונצרני	8058	
קופת גמל מרכז ית לפיצויים	הראל קמ"פ		
	הראל קמ"פ מסלול כללי	155	
	הראל קמ"פ מסלול מניות ^(*)	739	
	הראל קמ"פ מסלול אג"ח צמוד מדד ^(*)	741	
	הראל קמ"פ מסלול שקלי ^(*)	742	
	הראל קמ"פ אג"ח עד 15% מניות ^(*)	743	

(*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

ביאור 1 - כללי (המשך)

א. היישות המדווחת (המשך)

מספר אוצר	שם הקרן/קופה/מסלול	סוג הקרן/קופה
820	הראל פרופיל אישי למעסיק	קופת גמל מרכז ית לפיצויים רבת מסלולים
1296	הראל קופה לפנסייה תקציבית	קופת גמל להשתתפות בפנסייה תקציבית
857	הראל זקל קופת גמל לדמי מחלה	קופת גמל לדמי מחלה

ב. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

1. התפרצות נגיף הקורונה

בעקבות התפרצות והתפשטות נגיף הקורונה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, מדינות רבות בעולם, וביניהן ישראל, נוקטות באמצעים שונים לצמצום החשיפה לנגיף, לרבות מגבלות תנועה והתקהלות, צמצום כח אדם במקומות עבודה, קביעת הנחיות לבידוד אנשים אשר יש חשש כי נדבקו בנגיף וסגירת מקומות בילוי ופנאי.

התפשטות הנגיף ואמצעי התגוננות אלו גורמים לפגיעה כלכלית מהותית ומגמות שליליות בכלכלה העולמית ובכלכלה הישראלית ולפגיעה בשוקי ההון העולמיים ובשוק המקומי אליהם חשופה פעילות החברה וקיימות וצפויות לה השלכות על עסקייה, לרבות קיטון בדמי הניהול הנגבים לאור קיטון בנכסים המנוהלים וקיטון בהפקדות למוצרי חסכון ארוך טווח.

בעקבות ירידות השערים האמורות, הכירה החברה ברבעון הראשון של שנת 2020 בהפסדי השקעות ברוטו בסך של כ-5.5 מיליוני ש"ח (לפני מס).

בנוסף, קטנו נכסי הקרנות והקופות שבניהול החברה ליום 31 במרס 2020, בסך של כ-9 מיליארדי ש"ח ביחס להיקף הנכסים המנוהלים ליום 31 בדצמבר 2019 (נכון למועד חתימת הדוחות הכספיים בעיקר לאור עליות בשוקי ההון עלו יתרות הנכסים המנוהלים כך שהירידה מתחילת שנה מסתכמת בסך של כ-2.3 מיליארדי ש"ח).

לאור האמור לעיל, החברה צופה קיטון בהכנסות דמי הניהול שהחברה תגבה בסך של כ-20 מיליוני ש"ח במונחים שנתיים. הערכה זו תלויה בתרחיש שיתמש באשר להמשך התפשטות הנגיף בארץ ובעולם וכנגזרת לכך, המגבלות והריסון שיטילו הממשלות השונות על חופש הפעילות, הסחר ומתן השירותים בשווקים הריאליים ברחבי העולם.

2. העברת ניהול קופת התגמולים לעובדי בנק דיסקונט (להלן - הקופה)

ביום 1 בינואר 2020 מוזגה קופת התגמולים לעובדי בנק דיסקונט לתוך קופת הראל גמל. העברת הזכויות התבצעה בדרך של העברת נכסים וכתוצאה מהמיזוג לא הייתה פגיעה בעמית הקופות המתמזגות ולא נוצרו נכסים או רווחים לחברה המנהלת.

ג. לנכסי הקרנות והקופות (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר שלחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של הקרנות והקופות שבניהולה.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים ביניים נערכו בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו, ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 24 במאי 2020.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)

2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.

ביאור 3 - מדיניות חשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בדוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 4 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה מרכזת את עיקר פעילות הפנסיה והגמל של קבוצת הראל, ופועלת בשני מגזרי פעילות, כדלקמן:

1. מגזר הפנסיה - הפעילות הינה ניהול ותפעול קרנות פנסיה חדשות (קרן פנסיה חדשה מקיפה וקרן פנסיה חדשה כללית), מתן שירותי ניהול ותפעול לחברת לעתיד - חברה לניהול קרנות פנסיה בע"מ, חברה אחות בקבוצת הראל.

2. מגזר הגמל - הפעילות הינה ניהול קופות גמל. המוצרים הכלולים במגזר פעילות זה הינם: קופת גמל לחיסכון, לתגמולים ופיצויים, קופת גמל להשקעה, חיסכון לילד, קרן השתלמות, קופה מרכזית לפיצויים, קופה לדמי מחלה וקופה מרכזית לפנסיה תקציבית כמו כן, החברה נותנת שירותי תפעול לחברת קרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ.

הקצאת העלויות בין המגזרים השונים מתבצעת בהתאם למהות ההוצאה ושיוכה למגזר הרלוונטי. הוצאות אשר אינן מיוחסות ישירות למגזר פעילות מסוים, מחולקות בין המגזרים, לפי מהותן, על פי מפתח הקצאה רלוונטי.

חלק מעלויות הנהלה וכלליות בהן נושאת החברה, הינן חלקה בהוצאות המשותפות עם החברה האם והינן מחולקות בין החברה לבין החברה האם בהתאם למודל הקצאה אשר מתבסס על פרמטרים כלכליים הנבחנים מעת לעת. תוצאות המגזר כוללות הוצאות המיוחסות ישירות למגזר והוצאות המיוחסות לפי הקצאה.

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2020		
פנסיה	גמל	סה"כ
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
80,034	30,303	110,337
-	27,659	27,659
-	(27,659)	(27,659)
80,034	30,303	110,337
738	3,723	4,461
(8)	1	(7)
80,764	34,027	114,791
22,478	13,857	36,335
51,247	16,685	67,932
951	42	993
-	7	7
74,676	30,591	105,267
6,088	3,436	9,524
(3,610)	(1,859)	(5,469)
2,478	1,577	4,055

הכנסות
דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו
דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח

הכנסות מדמי ניהול ותפעול
רווחים (הפסדים), נטו והכנסות מימון

סך כל ההכנסות

הוצאות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות אחרות
הוצאות מימון

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על הכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה

ביאור 4 - מגזרי פעילות (המשך)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2019			
פנסייה	גמל	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
78,429	29,751	108,180	הכנסות
-	29,169	29,169	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסייה, נטו
-	(29,169)	(29,169)	דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
78,429	29,751	108,180	
759	3,804	4,563	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
108	60	168	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
79,296	33,615	112,911	סך כל ההכנסות
22,403	13,275	35,678	הוצאות
47,082	14,855	61,937	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,612	75	1,687	הוצאות הנהלה וכלליות
71,097	28,205	99,302	הוצאות אחרות
8,199	5,410	13,609	סך כל ההוצאות
2,639	1,131	3,770	רווח לפני מסים על הכנסה
10,838	6,541	17,379	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
			סך כל הרווח הכולל לתקופה לפני מסים על הכנסה
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019			
פנסייה	גמל	סה"כ	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
324,611	122,646	447,257	הכנסות
-	117,506	117,506	דמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסייה, נטו
-	(117,506)	(117,506)	דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
324,611	122,646	447,257	
2,994	15,431	18,425	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
704	759	1,463	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
328,309	138,836	467,145	סך כל ההכנסות
93,179	55,191	148,370	הוצאות
197,669	60,759	258,428	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,183	176	4,359	הוצאות הנהלה וכלליות
295,031	116,126	411,157	הוצאות אחרות
33,278	22,710	55,988	סך כל ההוצאות
4,247	2,389	6,636	רווח לפני מסים על הכנסה
37,525	25,099	62,624	רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה
			סך כל הרווח הכולל לשנה לפני מסים על הכנסה

ביאור 5 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 6 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

ליום 31 במרס 2020			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
193,217	-	193,217	נכסי חוב סחירים
740	-	740	אחרות
193,957	-	193,957	סה"כ

ליום 31 במרס 2019			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
196,860	-	196,860	נכסי חוב סחירים
-	4	4	אחרות
196,860	4	196,864	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2019			
רמה 1	רמה 3	סה"כ	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
201,708	-	201,708	נכסי חוב סחירים
-	1	1	אחרות
201,708	1	201,709	סה"כ

ג. מדיניות ההשקעה של החברה הינה רכישת מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמת שווי 1 בלבד, ראה סעיף ב לעיל.
 עם את, במסגרת הסדר שלו הייתה שותפה החברה נרשם בספריה מכשיר פיננסי הנמדד תחת רמת שווי 3, כאמור לעיל, הערך בספרים של מכשיר זה אינו מהותי.

ביאור 7 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - "תקנות ההון") והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
159,656	146,032	156,404	156,404	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (*)
432,615	402,747	434,944	434,944	הון עצמי קיים
272,959	256,715	278,540	278,540	עודף ליום הדוח
				הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
64,379	58,537	59,898	59,898	היקף נכסים מנוהלים
95,277	87,495	96,506	96,506	הוצאות שנתיות
159,656	146,032	156,404	156,404	סך כל הסכום הנדרש

נכון למועד הדוח, החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור.

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.

ביאור 8 - מסים על הכנסה

שינויים בשיעורי המס

ביום 22 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז-2016, אשר קבע, בין היתר, את הורדת שיעור מס חברות משיעור של 25% ל-23% בשתי פעימות. הפעימה הראשונה לשיעור של 24%, החל מינואר 2017 והפעימה השנייה לשיעור של 23% החל מינואר 2018 ואילך.

שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה הינו כדלקמן:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח	שיעור מס במוסדות כספיים
2018 ואילך	23%	17%	34.19%

ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לביאור 23 בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. עסקאות בוצעו במהלך העסקים השוטף והיתרות הינן לזמן קצר. להלן היתרות והעסקאות מול צדדים קשורים לתקופות המדווחות:

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

חברות בעלות שליטה	חברות בשליטה משותפת	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	3,684	ליום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)
65,123	2	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות
-	3,721	ליום 31 במרס 2019 (בלתי מבוקר)
67,456	15	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות
-	3,969	ליום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
54,700	2	חייבים ויתרות חובה
		זכאים ויתרות זכות

ביאור 9 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך)

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בעל עניין וצדדים קשורים אחרים אלפי ש"ח	חברות בשליטה משותפת אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	
			לתקופה של שלושה חודשים
			שהסתיימה ביום 31 במרס 2020 (בלתי מבוקר)
-	4,307	154	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(274)	(7)	(45,520)	הוצאות הנהלה וכלליות
(2,870)	-	(10,595)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	39	-	השתתפות בהוצאות עמלות
			לתקופה של שלושה חודשים
			שהסתיימה ביום 31 במרס 2019 (בלתי מבוקר)
-	4,393	149	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(255)	(46)	(41,063)	הוצאות הנהלה וכלליות
(1,574)	-	(11,038)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	41	-	השתתפות בהוצאות עמלות
			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019 (מבוקר)
-	17,784	620	הכנסות מדמי ניהול ותפעול
(877)	(128)	(175,022)	הוצאות הנהלה וכלליות
(9,083)	-	(42,107)	הוצאות עמלות, שיווק ורכישה אחרות
-	156	-	השתתפות בהוצאות עמלות

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתי הקרנות והקופות שבניהולה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשניות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קרנות הפנסייה וקופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, את בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצויי לקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של הממונה, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהן, וכן ב"עמדות ממונה" ו"הכרעות עקרוניות" בנושאים שונים שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחום החיסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה התקשרויות עם העמיתים הינן לאורך שנים רבות במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות העמיתים מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחום זה.

ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים חובות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועדם על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי ודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניות לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעסיק, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב).

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות נגד המעבידים החייבים.

ג. העברות כספים - החברה המנהלת נדרשת לבצע העברות כספים תוך פרקי מן כפי שנקבע בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל), התשס"ח-2008. אי עמידה במועדים כאמור, אשר עלולה לנבוע בתקופות מסוימות מאירועים שלחברה אין שליטה עליהם, חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין ריבית פיגורים ופערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, אשר בהן, להערכת ההנהלה, המתבססת, בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלה, אין זה יותר סביר מאשר לא ("more likely than not"), כי טענות ההגנה של החברה תידחינה ואישור התובענה כייצוגית יתקבל, או שקיימים סיכויים של 50% ומעלה כי בסופו של ההליך תתקבלנה טענותיה של החברה שסביר כי הסדר פשרה מוצע, אשר אינו כולל התחייבות מהותית לתשלום כספי יתקבל, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר מאשר לא כי טענות ההגנה של החברה עלולות להדחות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי הנהלת החברה. להערכת הנהלת החברה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

1. ביולי 2014 הוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות קרנות הפנסיה. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מעלות את דמי הניהול המשולמים על ידי עמיתים בקרנות פנסיה מתוך החיסכון שהצטבר (יתרה צבורה), לשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, במועד בו העמיתים הופכים לפנסיונרים, מקבלים גמלת קנה ואינם יכולים עוד לנייד את החיסכון הפנסיוני שלהם. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג הינה כל מי שהינו עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, המנוהלת על ידי אחת מן הנתבעות, וזכאי לקבל פנסיית קנה ו/או יהיה זכאי בעתיד לקבל פנסיית זקנה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג, מסתכם להערכת התובעות, לסכום של כ-48 מיליוני ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בספטמבר 2017 הוגשה עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות, לפיה אין להשוות בין שיעור דמי הניהול הנגבים מעמית בתקופת החיסכון לבין שיעור דמי הניהול הנגבים ממקבל קצבה לאחר פרישתו, היות שמדובר בשתי תקופות שונות ובעלות מאפיינים שונים. דמי הניהול לאחר הפרישה נקבעים מחדש בעת הפרישה וללא קשר לשיעור דמי הניהול בטרם הפרישה ולכן אין מדובר בהעלאה של דמי ניהול, אלא בקביעת שיעור של דמי ניהול לתקופת הפרישה. לפיכך, "חוזר דמי ניהול" המתייחס לחובת מתן הודעה לעמיתים על ידי החברות המנהלות כלל אינו חל ביחס לקביעת דמי ניהול לפנסיונרים וחובת מתן הודעה על שינוי בדמי הניהול מכוח החוזר לא חלה על החברות המנהלות שעה שמדובר במקבלי קצבה. הליך גישור שניהלו הצדדים לא צלח וההליך חזר להתנהל בבית המשפט.

2. בספטמבר 2015 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות נוספות המנהלות קרנות פנסיה. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות הפרו, כביכול, את חובות הנאמנות שהן חבות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהולן בכך שתיגמלו את סוכני הביטוח בעמלות בשיעור הנגזר מדמי הניהול הנגבים על ידיהן מן העמיתים ובכך תיגמלו את הסוכנים בסכום הגדל ככל שגדלים דמי הניהול ובטענה כי הנתבעות עשו, כביכול, עושר ולא במשפט בכך שיצרו, כביכול, מנגנון שמטרתו להעלות את דמי הניהול לטובת הסוכנים והחברות המנהלות. התובעים מעריכים את הנזק לכלל חברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בסך של כ-300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.

3. בפברואר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד ארבע חברות מנהלות אחרות של קרנות פנסיה. עניינה של התובענה בטענה, כי הנתבעות מתחילות לגבות ממקבלי קצבאות נכות ושארים, בעת שהם מתחילים לקבל קצבאות ואינם יכולים עוד לנייד את כספיהם לקרן פנסיה אחרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי המותר על פי הדין, מבלי שניתנת להם הודעה מראש על כך. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת נכות (נכות מכל מין וסוג), וכן כל מי שמקבל ו/או בעל זכות לקבל קצבת שארים (שארם מכל מין וסוג), וכן כל מי שהוא עמית פעיל/מבוטח/חבר בקרן פנסיה חדשה מקיפה המנוהלת על ידי אחת מהנתבעות אשר ניזוק כתוצאה מגביית דמי הניהול בקשר עם קצבאות הנכות והשארים. התובעת אינה מכמת את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג, אולם היא מעריכה אותו באומדן ראשוני בכמיליארד ש"ח כנגד כלל הנתבעות. בינואר 2018 ניתנה החלטה לפיה הדיון בבקשת האישור מועבר לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב שלו הסמכות העניינית לדון בתביעה.

4. באוגוסט 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה, כביכול, מעמיתה, בנוסף לדמי הניהול, תשלום בגין רכיב הוצאות ניהול השקעות (רכיב הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא הוראה חוזית המאפשרת לה לגבותו. בכך, מפרה החברה, לטענת התובע, את הוראות תקנון קרן הפנסיה ואת חובות האמון והגילוי המוטלות עליה. במסגרת הבקשה מתבקש להשיב לעמיתים בקרנות הפנסיה את הסכומים אשר נגבו מהם כהוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה בתוספת הפרשי התשואה שהיה הכסף מניב לו הושקע בקרן הפנסיה. הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג, מסתכם, להערכת התובע, לסכום של כ-132 מיליוני ש"ח. באפריל 2017 התקבלה החלטת בית המשפט לפיה, בהעדר סמכות עניינית לדון בבקשת האישור, התביעה מועברת לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביוני 2018 הוגשה עמדת רשות שוק ההון התומכת בעמדת החברה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. (המשך)

5. בדצמבר 2016 הוגשה לבית המשפט המחוזי מחוז מרכז תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה מעלה, כביכול, את דמי הניהול הנגבים מעמיתי קרן הפנסיה המקיפה שבניהולה מבלי שניתנת להם על כך הודעה כדין, וכי היא גובה מהם, כביכול, בעת הפקדת כספיהם בקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסיה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק, דמי ניהול בשיעור העולה על שיעור דמי הניהול שלהם בקרן הפנסיה המקיפה, מבלי שניתנת להם הודעה על כך. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל עמית, אשר בשבע השנים שקדמו למועד הגשת בקשת האישור ועד אישור התובענה כייצוגית, הועלו דמי הניהול הנגבים ממנו מבלי שניתנה לו הודעה כדין ו/או נגבו ממנו דמי ניהול בניגוד למוסכם בינו לבין החברה. נזקו האישי הנתבע של התובע מוערך בכ-265 ש"ח והוא מציין כי אין ביכולתו להעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ביוני 2017 התקיים דיון קדם משפט בסיומו הוחלט כי הדיון יועבר לבית הדין לעבודה. הליך גישור שהתנהל בין הצדדים לא צלח והדיון שב להתנהל בבית הדין. ביום 30 באפריל 2019 אישר בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב באופן חלקי את ניהול התביעה כתובענה ייצוגית בשאלת גובה דמי הניהול שנגבו מעמיתים שהופקדו להם כספים בקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה מצטברת בקרן הפנסיה המקיפה העולה על התקרה הקבועה לכך בחוק ודחה את יתר טענות המבקשים. הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה הייצוגית הינה כל עמית שבמהלך התקופה שמיום 12 בדצמבר 2009 ועד ליום 30 באפריל 2019 נפתחה עבורו קרן פנסיה כללית, לאחר שחצה את תקרת ההפקדות הסטטוטורית בקרן הפנסיה המקיפה, ושחויב, באופן אוטומטי ובלא שנמסרה לו הודעה על כך, בדמי הניהול המקסימליים האפשריים על פי דין בגין הפקדותיו לקרן הכללית, את, אף שבהתאם להסדר הנחות שהיה בתוקף בעניינו הוא היה זכאי להנחה בדמי הניהול בקרן המקיפה. לאחר ההחלטה בבקשת האישור, התחדשו הליכי הגישור בין הצדדים. בינואר 2020 הוגשה לבית הדין האזורי בקשה לאישור הסדר פשרה. דיון בהתנגדויות להסדר הפשרה ככל שיהיו קבוע לחודש יולי 2020.

6. בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד הראל ביטוח. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות תשלומים שונים בגין הקמת הלוואות ו/או הטיפול בהן וזאת לכאורה, בניגוד להוראות הדין, בהיעדר הרשאה חוקית ובניגוד לעמדת הממונה. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל אדם או גוף אשר נטל הלוואה ו/או קיבל אשראי מהמשיבות ונגבו ממנו כספים בקשר עם הקמת ההלוואה ו/או הטיפול בה, בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ-5.9 מיליון ש"ח. הצדדים מנהלים הליך גישור. יצוין כי ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה עמדת ממונה בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרתה צוין כי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון סבורה כי גביית דמי טיפול בהלוואות אינה עומדת בהוראות חוק הפיקוח על קופות גמל. לפיכך, הרשות תראה בגופים מוסדיים אשר ממשיכים לגבות כספים כאמור עבור העמדת הלוואות מכל סוג על ידי הגוף המוסדי או עבור הטיפול בהן או מאפשרים גביית כספים אלו על ידי צד שלישי, כעוברים על הוראות החוק. עוד צוין כי שאלת ההשבה לעמיתים שנגבו מהם כספים כאמור בעבר, תיוותר להכרעת בית המשפט במסגרת הדיון בתביעות בעניין זה. בינואר 2020 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה.

7. בפברואר 2017 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד חברה נוספת. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות גובות מעמיתי קופות הגמל שבניהולן, אשר נוטלים מהן הלוואות, תשלומים שונים בגין טיפול בהלוואות וזאת, לכאורה, בניגוד להוראות הדין ולעמדת הממונה. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל עמיתי קופות הגמל שבניהול הנתבעות, אשר קיבלו מהן הלוואות ולחילופין כל עמיתי קופות הגמל שבניהול הנתבעות. התובעים מעריכים את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג בכ-44.75 מיליון ש"ח. באפריל 2017 ניתנה החלטת בית המשפט לפיה אין למחלקה הכלכלית סמכות לדון בתיק ולפיכך הוא ייקבע לשמיעה כתיק אזרחי. הצדדים מנהלים הליך גישור. יצוין כי ביום 3 בדצמבר 2017 פורסמה עמדת הממונה בנושא איסור גביית דמי טיפול בהלוואות במסגרתה צוין כי רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון סבורה כי גביית דמי טיפול אינה עומדת בהוראות חוק הפיקוח על קופות גמל. לפיכך, הרשות תראה בגופים מוסדיים אשר ממשיכים לגבות כספים כאמור עבור העמדת הלוואות מכל סוג על ידי הגוף המוסדי או עבור הטיפול בהן או מאפשרים גביית כספים אלו על ידי צד שלישי, כעוברים על הוראות החוק. עוד צוין כי שאלת ההשבה לעמיתים שנגבו מהם כספים כאמור בעבר, תיוותר להכרעת בית המשפט במסגרת הדיון בתביעות בעניין זה. בינואר 2020 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה.

8. במרס 2017 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה כי החברה גובה רכיב המכונה הוצאות ניהול השקעות מעמיתי קופות הגמל אשר בניהולה. בבקשת האישור נטען כי גביה זו נעשית על ידי החברה בהיעדר הוראה חוזית המאפשרת לה לעשות כן ובכלל כך בהיעדר הסכמה מתאימה בתקנון קופת הגמל. התובעת מעריכה את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה אותה היא מבקשת לייצג בכ-127.1 מיליון ש"ח. בינואר 2018 הוחלט לאחד את הדיון יחד עם בקשות נוספות לאישור תובענה ייצוגית תלויות ועומדות באותו נושא. במאי 2018 הוגשה לבית הדין עמדת הממונה התומכת בעמדת הנתבעות ולפיה גופים מוסדיים רשאים לגבות הוצאות ישירות מאת העמיתים או המבוטחים, גם אם הדבר אינו מצוין באופן מפורש בתקנון הגוף המוסדי, ובלבד שהדבר נעשה בהתאם להוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. (המשך)

9. במרס 2018 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד חברות מנהלות אחרות. בבקשת האישור נטען כי המשיבות גובות מעמיתים שאין להם שארים (בני זוג או ילדים מתחת לגיל 21), פרמיה בגין כיסוי ביטוחי מפני סיכוני מוות, כאשר במקרה הביטוח ישולמו תגמולי הביטוח לשאירי העמית. לשיטתם של המבקשים, חלה על המשיבות חובת גילוי יזום אקטיבית, מכוחה עליהן לברר עם כל עמית - במועד ההצטרפות לקרן, וכן מדי שנתיים - אם יש לו שארים, וככל שאין לו שארים עליהן לוודא כי הוא מודע לכך שכיסוי השארים לכאורה חסר ערך עבורו. המבקשים עותרים לחייב את המשיבות לזקוף לטובת קופת החיסכון של חברי הקבוצה את כל הכספים ששולמו על ידיהם ונזקפו לטובת דמי ביטוח שארים, בתוספת התשואה שהייתה מתקבלת על כספים אלו אילו היו נזקפים לטובת קופת החיסכון שלהם במועד תשלומם לקרן הפנסיה. המבקשים הגדירו את הקבוצה ככוללת את כל העמיתים אשר צורפו או הצטרפו לקרן פנסיה המנוהלת על ידי מי מהמשיבות, במסגרתה נגבתה מהם פרמיה בגין כיסוי שארים בזמן שלא היו להם שארים. סכום תביעתו הפרטנית של המבקש כלפי החברה הוערך על ידיו בסכום של "לפחות 34 ש"ח". כנטען בבקשת האישור, אין בידי המבקשים להעריך בשלב זה את שיעור הנזק המצטבר שנגרם לחברי קבוצות העמיתים של איזו מהמשיבות.

10. ביולי 2019 הוגשה לבית הדין האזורי לעבודה בירושלים תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה גובה, כביכול, מעמיתים בקרן ההשתלמות "הראל השתלמות" תשלום בגין רכיב "הוצאות ניהול השקעות", אשר גבייתו מותרת על פי דין, ללא עיגון הסכמי בתקנון קרן ההשתלמות. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג היא כלל העמיתים בקרנות ההשתלמות "הראל השתלמות" שמנהלת המשיבה אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות. התובע מעריך את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג בכ- 56.8 מיליון ש"ח.

11. ביולי 2019 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה האם. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה אינה מקיימת, כביכול, את הוראות הדין לעניין איתור עמיתים שהקשר עם נותק ולעניין איתור ויידוע מוטבים ויורשים של עמיתים אשר הלכו לעולמם. עוד נטען, כי החברה גבתה, כביכול, דמי ניהול ביתר באופן המנוגד להוראות הדין. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג היא כלל המוטבים ו/או היורשים על פי דין של עמיתים שנפטרו, וכן כלל העמיתים שהקשר עם נותק אשר לא יודעו כדין בנוגע לחשבון ו/או נכס המצוי בידי החברה ומצבו. התובעות אינן מכמתות את הנזק הכולל הנטען לכלל חברי הקבוצה אותה הן מבקשות לייצג אולם הן מעריכות אותו בעשרות ואף מאות מיליוני שקלים. בפברואר 2020 הגישה החברה בקשה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית.

12. באפריל 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד תשע חברות מנהלות נוספות. עניינה של התובעה בטענה, כי רשות האכיפה והגבייה גובה ממבקשי עיקול ומעבירה לנתבעות, לכאורה שלא כדין, תשלומים ביתר בגין בקשות לעיקול המוגשות ביחס למספר קופות גמל המנהלות על ידי חברה מנהלת אחת. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל הזוכים אשר שילמו בשבע השנים האחרונות אשר קדמו למועד הגשת התובענה יותר מהסכום הנקוב בסעיף (ב)(7) לתוספת לתקנות ההוצאה לפועל (אגרות, שכר והוצאות), התשכ"ח-1968 עבור עיקול צד שלישי שבוצע ביום מסוים אצל צד שלישי מסוים (גם במקרה שבו התבקש עיקול של יותר ממכשיר פיננסי אחד שבניהול אותו צד שלישי). התובע אינו מכמת את הנזק הכולל הנטען ביחס לכלל חברי הקבוצה אותה מבקש לייצג.

13. במאי 2020 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית נגד החברה ונגד שלוש עשרה חברות מנהלות נוספות. עניינה של התובענה בטענה כי הנתבעות מסווגות, לכאורה, חלק מההפרשות עבור לקוחותיהן לקרנות ההשתלמות שהן מנהלות, כהפרשות חייבות במס, על אף שהן אינן כאלה. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כלל לקוחותיהם של הנתבעות בעבר ובהווה, אשר הנתבעות ניהלו ו/או מנהלות בעבורם קרן השתלמות ואשר הנתבעות סיווגו את ההפרשות שהועברו בעבורם כחייבות במס בניגוד לדין ו/או שהרישום בעניינם שגוי (בין נוכה בגיין מס בפועל ובין טרם נוכה). התובעים אינם מכמתים את הנזק הכולל הנטען ביחס לכלל חברה הקבוצה אותה הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים אותו, על הצד הנמוך, בסך של מאות מיליוני שקלים.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות (המשך)

ד. (המשך)

להלן סיכום נתוני תביעות משפטיות:

<u>הסכום הנתבע באלפי ש"ח</u>	<u>כמות תביעות</u>	<u>סוג תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית:</u>
-	-	צוין סכום המתייחס לחברה
-	-	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
-	1	לא צוין סכום התביעה
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
315,900	3	צוין סכום המתייחס לחברה
1,398,650	5	התביעה מתייחסת למספר חברות ולא יוחס סכום ספציפי לחברה
-	4	לא צוין סכום התביעה
-	-	<u>תביעות מהותיות אחרות</u>

סכום ההפרשה הכולל עבור התביעות שהוגשו כנגד החברה כמפורט לעיל מסתכם בכ-4 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2019 כ-4 מיליוני ש"ח).

ביאור 11 - אירועים מהותיים לאחר תאריך הדוחות הכספיים

שינוי מבני

ביום 1 באפריל 2020, נכנס לתוקף שינוי מבני הכולל העברת הזכויות של הראל ביטוח בתיקי הלקוחות והמוניטין של פעילות הגמל לחברה ומיד לאחר מכן העברת מלוא החזקותיה של הראל ביטוח בחברה להראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "השינוי המבני"). העברת החזקות כאמור להראל השקעות במסגרת השינוי המבני, טופלה כדיבדנד בעין מאת הראל ביטוח להראל השקעות, מתוך רווחים ראויים לחלוקה.

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי, 2020

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי, 2020

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום

31 במרס 2020

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	דוח על המצב הכספי ביניים
4	דוח הכנסות והוצאות ביניים
5	דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	ביאור 1 - כללי
6	ביאור 2 - מדיניות חשבונאית
7	ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים
8	ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה
10	ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי
11	ביאור 6 - דמי ניהול
11	ביאור 7 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "הקרן"), המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"), הכוללת את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 31 במרס 2020, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הנחיות הממונה") ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן - "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

24 במאי, 2020

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
2,661,447	2,031,562	2,803,650	רכוש שוטף
547,566	335,177	405,895	מזומנים ושווי מזומנים
3,209,013	2,366,739	3,209,545	חייבים ויתרות חובה
11,597,465	9,983,980	8,726,047	השקעות פיננסיות
32,515,050	29,117,604	32,709,980	נכסי חוב סחירים
12,068,010	9,228,767	11,282,818	נכסי חוב שאינם סחירים
13,896,834	12,754,737	12,451,143	מניות
70,077,359	61,085,088	65,169,988	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
445,955	393,980	440,889	נדל"ן להשקעה
73,732,327	63,845,807	68,820,422	סך כל הנכסים
458,361	258,589	618,945	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
60,180,962	52,773,828	55,620,243	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
9,080,128	7,502,246	7,663,676	התחייבויות לעמיתים פעילים
69,261,090	60,276,074	63,283,919	התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
25,556	25,953	25,463	התחייבויות למקבלי קצבה:
2,411,878	2,384,985	2,338,303	התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
1,593,169	905,118	2,658,078	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
4,030,603	3,316,056	5,021,844	התחייבויות לפנסיונרים
			סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
(25,225)	(6,173)	(64,470)	עודף (גירעון) אקטוארי:
7,498	1,261	(39,816)	גירעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(17,727)	(4,912)	(104,286)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
73,273,966	63,587,218	68,201,477	סך כל גירעון אקטוארי
73,732,327	63,845,807	68,820,422	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
			סך כל ההתחייבויות
רם גבל	דודי ליידנר	מישל סיבוני	
סמנכ"ל כספים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 24 במאי, 2020

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	ביאור
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(45,473)	(21,561)	(13,140)	הכנסות (הפסדים)
			ממ ומנים ושווי מ ומנים
			מה שקעות:
638,191	237,905	(434,571)	מנכסי חוב סחירים
1,759,139	472,856	(344,968)	מנכסי חוב שאינם סחירים
1,815,564	479,509	(2,315,847)	ממניות
3,248,596	1,481,758	(3,520,114)	מהשקעות אחרות
75,494	6,752	558	מנדליין להשקעה
7,536,984	2,678,780	(6,614,942)	סך כל ההכנסות מהשקעות
706	520	2,764	הכנסות אחרות
7,492,217	2,657,739	(6,625,318)	סך כל ההכנסות
			הוצאות
317,745	76,559	76,976	דמי ניהול
93,375	19,333	24,339	הוצאות ישירות
25,674	5,518	7,333	מסים
436,794	101,410	108,648	סך כל ההוצאות
7,055,423	2,556,329	(6,733,966)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
59,577,599	59,577,599	73,273,966	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
			תקבולים:
8,658,813	2,002,312	2,133,799	תקבולים מדמי גמולים
4,174	1,608	948	תקבולים מדמי סליקה
(1,007)	(257)	(228)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
8,661,980	2,003,663	2,134,519	סך כל התקבולים, נטו
			תשלומים:
			תשלומים ל כאים קיימים לפנסיה
445	114	107	תשלומי פנסיית זקנה
241	63	60	תשלומי פנסיית נכות
1,078	270	265	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים למקבלי קצבה קיימים
45,889	12,486	11,377	תשלומי פנסיית זקנה
83,190	21,526	17,320	תשלומי פנסיית נכות
48,183	12,095	12,409	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים לפנסיונרים
26,959	4,730	21,250	תשלומי פנסיית זקנה
67,217	13,300	25,729	תשלומי פנסיית נכות
7,059	1,147	3,171	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
1,059,297	257,088	276,602	פדיונות
1,339,558	322,819	368,290	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
171,861	35,283	68,443	העברות מחברות ביטוח
1,772,864	432,677	468,991	העברות מקרנות פנסיה חדשות
710,494	28,588	304,423	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
176,741	60,692	31,092	העברות לחברות ביטוח
3,014,957	631,898	868,692	העברות לקרנות פנסיה חדשות
144,999	31,512	46,825	העברות לקופות גמל
(681,478)	(227,554)	(104,752)	העברות צבירה, נטו
7,055,423	2,556,329	(6,733,966)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
73,273,966	63,587,218	68,201,477	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

- א. הראל פנסיה (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005. הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בבתוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצנת ליום 31 במרס 2020, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).
- ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 24 במאי 2020.
- ד. שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן
- השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי ההוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן בע"מ, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.
- ה. ביום 11 בנובמבר 2019 אושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") תיקון תקנון הקרן. השינוי העיקרי במסגרת התיקון הוא שינוי מודל מסלולי ההשקעה תלוי גיל של הקרן (מסלולי ברירת המחדל) כך שבמקום מסלולים המיועדים לעמיתים בהתאם לשנת לידתם בטווח של עשר שנים (ילידי שנות ה-50, ילידי שנות ה-60 וכו') יופעלו שלושה מסלולי ההשקעה בהם מדיניות ההשקעה תיקבע בהתאם לגילם של העמיתים (מסלול לגילאי 50 ומטה, גילאי 50 עד 60 וגילאי 60 ומעלה). עמית שלא יבחר מסלול יצורף למסלול ברירת מחדל המתאים לגילו ויועבר בין המסלולים כאשר יגיע לגיל הרלוונטי. כמו כן, עמית רשאי לעבור למסלול השקעה במסגרת המודל שאינו מתאים לגילו או להישאר במסלול כאמור. השינוי נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2020.
- ו. התפרצות נגיף הקורונה
- בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, נרשמו במהלך תקופת הדוח ירידות חריגות במדדי המניות הסחורות והאג"ח המובילים בעולם ובישראל אשר גרמו להפסדי השקעות בסך של כ-6.6 מיליארד ש"ח. במהלך התקופה שלאחר תאריך המאזן ועד למועד החתימה על הדוחות נרשמו עליות שערים במדדי השוק בארץ ובעולם ובעקבותיהם רשמה הקרן רווחי השקעות בסכום של כ-3.7 מיליארד ש"ח.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

- א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו בממד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג	
של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

31 במרס 2020	(0.50)	3.15
31 במרס 2019	(0.29)	(3.09)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	0.30	(7.79)

ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים

א. ביום 1 ביולי 2017 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ז-2017 (להלן: התקנות). על פי התקנות, זקיפת התשואה של אגרות החוב המיועדות בין מקבלי קצבה לבין שאר העמיתים בקרן תעשה באופן שמגדיל את שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות למקבלי קצבה ל-60% מסך נכסיהם.

ביום 1 ביוני 2017 פורסם חוזר 2017-3-4 "כללים להגדלת שיעור זקיפת התשואה למקבלי קצבה בקרנות פנסיה חדשות", אשר מפרט את הנסיבות בהן יוגדל שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות למקבלי קצבה. על פי החוזר, אם עלה שיעור הקצאת אגרות החוב המיועדות לעמיתים אשר אינם מקבלים קצבה ביותר מ-1.5% בהשוואה לשיעור המינימלי האחרון שפורסם על ידי הממונה, תזקוף החברה המנהלת של הקרן את התשואה של אגרות החוב המיועדות בשיעור העולה על השיעור המינימלי האמור (60%) לנכסי מקבלי הקצבה ואשר לא יעלה על 85% מסך כל נכסי מקבלי הקצבה.

שיעור אגרות החוב שרשאית חברה מנהלת של קרן פנסיה חדשה מקיפה לרכוש נותר ללא שינוי והוא ימשיך לעמוד על 30% מסך נכסי הקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה).

נכון ליום 31 במרס 2020, עקב הירידות החדות בשווקי ההון שהשפיעו על יתרת נכסי הקרן, נוצרה חריגה בשיעור של כ-2% בשיעור אגרות החוב מיועדות שרשאית הקרן להחזיק. חריגה זו נסגרה נכון לסוף חודש אפריל 2020.

עד חודש דצמבר 2003 השקיעה הקרן באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 5.05%. לאחר מועד זה, הקרן משקיעה באגרות חוב מיועדות חדשות הנושאות ריבית ריאלית בשיעור שנתי של 4.86%.

נכסי חוב שאינם סחירים (למעט אגרות חוב מיועדות) נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.

אגרות חוב מיועדות נמדדות לפי עלות מותאמת או לפי העלות המופחתת המותאמת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
21,520,996	18,943,712	22,440,806		אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ערד (*)
				נכסי חוב אחרים:
698,965	727,228	552,433		אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
115,722	164,135	94,546		פקדונות בבנקים
216,978	163,345	234,663		הלוואות לעמיתים
9,962,389	9,119,184	9,387,532		הלוואות לאחרים
10,994,054	10,173,892	10,269,174		
32,515,050	29,117,604	32,709,980		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(*) הרכב אגרות חוב מיועדות:

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס				
2019	2019	2020				
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)				
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח				
27.68	19,208,820	28.15	16,996,019	30.63	19,421,749	נכסי עמיתים שאינם מקבלי קצבה
58.62	2,294,022	59.59	1,929,598	62.35	3,000,839	נכסי מקבלי קצבה
29.33	21,502,842	29.75	18,925,617	32.86	22,422,588	סך הכל
68.38	18,154	69.51	18,095	72.30	18,218	אגרות חוב לזכאים קיימים
29.35	21,520,996	29.77	18,943,712	32.88	22,440,806	סך הכל אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
5,055	5,143	4,936		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
4,195	4,889	4,407		התחייבויות לנכים
16,088	15,845	15,481		התחייבויות לשאיירי מבוטח
-	-	405		התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
218	76	234		עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
25,556	25,953	25,463		סך ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כל המסלולים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
738,315	720,957	721,429		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
588,725	625,095	565,636		התחייבויות לנכים
842,729	785,623	840,429		התחייבויות לשאיירי מבוטח
53,788	81,611	47,667		התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
47,290	54,995	44,576		התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
107,700	82,501	98,954		התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
10,681	11,611	10,262		התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
22,650	22,592	9,350		עתודה למקבלי קצבה קיימים
2,411,878	2,384,985	2,338,303		סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
699,649	683,247	683,665		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
580,650	616,802	558,112		התחייבויות לנכים
819,752	767,422	817,862		התחייבויות לשאיירי מבוטח
52,621	80,078	46,647		התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
46,264	53,962	43,622		התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
105,364	80,951	96,837		התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
10,449	11,393	10,042		התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
23,140	22,936	9,443		עתודה למקבלי קצבה קיימים
2,337,889	2,316,791	2,266,230		סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים-בסיסי למקבלי קצבה קיימים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים (המשך)

התחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
38,666	37,710	37,764	37,764	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
8,075	8,293	7,524	7,524	התחייבויות לנכים
22,977	18,201	22,567	22,567	התחייבויות לשאיירי מבוטח
1,167	1,533	1,020	1,020	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
1,026	1,033	954	954	התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
2,336	1,550	2,117	2,117	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
232	218	220	220	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
(490)	(344)	(93)	(93)	עתודה למקבלי קצבה קיימים
73,989	68,194	72,073	72,073	סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

ג. התחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - כל המסלולים

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
573,090	295,302	1,493,768	1,493,768	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
280,106	166,199	348,844	348,844	התחייבויות לנכים
107,902	58,867	136,985	136,985	התחייבויות לשאיירי מבוטח
355,486	259,650	401,159	401,159	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
85,615	51,653	79,103	79,103	התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
148,710	56,022	189,205	189,205	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
28,333	14,824	35,838	35,838	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
13,927	2,601	(26,824)	(26,824)	עתודה לפנסיונרים
1,593,169	905,118	2,658,078	2,658,078	סך ההתחייבויות לפנסיונרים

התחייבויות לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
531,942	269,168	1,445,059	1,445,059	התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
265,477	156,404	336,419	336,419	התחייבויות לנכים
104,130	56,381	132,586	132,586	התחייבויות לשאיירי מבוטח
338,628	245,482	387,271	387,271	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
81,555	48,834	76,364	76,364	התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
141,658	52,965	182,655	182,655	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
26,989	14,015	34,597	34,597	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
13,039	2,319	(25,925)	(25,925)	עתודה לפנסיונרים
1,503,418	845,568	2,569,026	2,569,026	סך ההתחייבויות לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה (המשך)

ג. התחייבויות לפנסיונרים (המשך)

התחייבויות לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		
2019	2019	2020		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
41,148	26,134	48,709		התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
14,629	9,795	12,425		התחייבויות לנכים
3,772	2,486	4,399		התחייבויות לשאיירי מבוטח
16,858	14,168	13,888	(IBNR)	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
4,060	2,819	2,739	(IBNR)	התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
7,052	3,057	6,550		התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
1,344	809	1,241		התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
888	282	(899)		עתודה לפנסיונרים
89,751	59,550	89,052		סך ההתחייבויות לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר 2019	31 במרס 2020	31 בדצמבר 2019	31 במרס 2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(0.03)	(0.09)	(64,470)	

א. גירעון דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן

ב. עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

-	-	-	זכאים קיימים לפנסיה
0.75	-	-	מקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים
-	-	-	מקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים
-	(1.60)	(38,288)	פנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה
0.09	(1.84)	(1,528)	פנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ביאור 6 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
173,503	42,545	40,563
126,924	30,165	30,933
300,427	72,710	71,496
17,318	3,849	5,480
317,745	76,559	76,976

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
%	%	%
6.00	6.00	6.00
2.01	2.07	1.91
0.50	0.50	0.50
0.20	0.20	0.19
0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.46

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין

שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

(*) עבור מקבלי קצבה החל מ-1 בינואר 2004. מזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכונים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 31 במרס 2020.

הראל פנסיה וגמל בע"מ

הראל פנסיה

קרן פנסיה חדשה מקיפה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.03.2020

ענת קנטור
אקטוארית ממונה
מאי 2020

3.....	הצהרת אקטואר.....	.1
4.....	מאזן אקטוארי.....	.2
6.....	פירוט התחייבות למקבלי קצבה.....	.3
10.....	עודף (גירעון) אקטוארי.....	.4
17.....	הערות והבהרות.....	.5
18.....	נספחים סטטיסטיים –	.6

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל פנסיה" ליום 31 למרס 2020.

החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרץ 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
  - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד 1964.
  - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
  - ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

- א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
- ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן א, וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
- ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31 למרס 2020, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

_____	<u>ענת קנטור</u>	<u>אקטואר ממונה</u>	<u>24/05/2020</u>
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך

2. מאזן אקטוארי

הראל פנסיה - קרן פנסיה - כויות צבורות			
מאזן אקטוארי			
31/03/2020			
באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
ליום	ליום	ביאור	
<u>31/12/2019</u>	<u>31/03/2020</u>		
73,732,327	68,820,422		סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
458,361	618,945		זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
			<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
60,180,962	55,620,243		התחייבויות לעמיתים פעילים
9,080,128	7,663,676		התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
69,261,090	63,283,919		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			-
			<u>התחייבויות למקבלי קצבה:</u>
25,556	25,463	א3	התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
2,411,878	2,338,303	ב3	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
<u>1,593,169</u>	<u>2,658,078</u>	ג3	התחייבות לפנסיונרים
4,030,603	5,021,844		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			עודף (גרעון) אקטוארי
(25,225)	(64,470)	א4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
7,498	(39,816)	ב4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(17,727)	(104,286)		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
73,273,966	68,201,477		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>73,732,327</u>	<u>68,420,422</u>		סך כל ההתחייבויות

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות :

זכאים קיימים לפנסיה - פנסיונרים של זקנה, שארים ונכים שזכאים לקצבה מלפני 31 לדצמבר 2003.

מקבלי קצבה קיימים - פנסיונרים של זקנה, שארים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1 בינואר 2004 עד 31 בדצמבר 2017.

פנסיונרים - פנסיונרים של זקנה, שארים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1 בינואר 2018.

התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) - סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין העמיתים הפעילים והבלתי פעילים.

עודף (גירעון) אקטוארי - עודף או גירעון לרבעון האחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק או נזקף לעמיתי הקרן. עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק לכלל עמיתי הקרן מדי רבעון ועודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית נזקף למקבלי הקצבה בקרן בכל רבעון ומחולק בפועל פעם בשנה.

3. פירוט התחייבות למקבלי קצבה**א. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה**

ליזם	ליזם	באלפי ש"ח
31/12/2019	31/03/2020	
5,055	4,936	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,195	4,407	התחייבויות לנכים
16,088	15,481	התחייבויות לשארי מבוטח
0	0	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
0	0	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
0	0	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
0	405	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
218	234	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
25,556	25,463	סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
(9)	(24)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית

ג. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

מקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

ליים	ליים	באלפי ש"ח
31/12/2019	31/03/2020	
699,649	683,665	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
580,650	558,112	התחייבויות לנכים
819,752	817,862	התחייבויות לשארי מבוטח
52,621	46,647	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
46,264	43,622	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
105,364	96,837	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
10,449	10,042	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
23,140	9,443	עתודה למקבלי קצבה קיימים
2,337,889	2,266,230	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כללי
(798)	(2,169)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
7,421	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
133,480	126,511	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

מקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה

ליים	ליים	באלפי ש"ח
31/12/2019	31/03/2020	
38,666	37,764	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
8,075	7,524	התחייבויות לנכים
22,977	22,567	התחייבויות לשארי מבוטח
1,167	1,020	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
1,026	954	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
2,336	2,117	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
232	220	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
(490)	(93)	עתודה למקבלי קצבה קיימים
73,989	72,073	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - הלכה
(25)	(68)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
4,337	4,174	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

ג. התחייבויות עבור פנסיונרים - כללי

פנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2019	31/03/2020	
531,942	1,445,059	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
265,477	336,419	התחייבויות לנכים
104,130	132,586	התחייבויות לשארי מבוטח
338,628	387,271	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
81,555	76,364	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
141,658	182,655	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
26,989	34,597	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
13,039	(25,925)	עתודה לפנסיונרים
1,503,418	2,569,026	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - כללי
(514)	(2,458)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	(38,288)	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
76,026	105,939	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.38%	ד"נ

פנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

ליום	ליום	באלפי ש"ח
31/12/2019	31/03/2020	
41,148	48,709	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
14,629	12,425	התחייבויות לנכים
3,772	4,399	התחייבויות לשארי מבוטח
16,858	13,888	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
4,060	2,739	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
7,052	6,550	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
1,344	1,241	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
888	(899)	עתודה לפנסיונרים
89,751	89,052	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - הלכה
(31)	(86)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
77	(1,528)	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
4,615	4,376	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	ד"נ

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

התחייבויות ל קנה ושארי קנה - התחייבויות בגין קצבאות זקנה ולשארים פוטנציאליים של פנסיונרים של זקנה וכן התחייבויות בגין קצבאות עבור שארי פנסיונרים של זקנה שנפטרו.

התחייבויות לנכים - התחייבויות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל הפקדות פנסיוניות בגין תקופת הנכות (שחרור מפרמיה) והתחייבות לשארים פוטנציאליים של נכים.

התחייבויות לשארי מבוטח – התחייבויות בגין קצבאות לשארים (בני זוג ויתומים) של עמיתים פעילים, עמיתים לא פעילים ונכים שנפטרו עם שאירים.

התחייבויות עבור תביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR) - התחייבויות בגין תביעות שאירים ונכות שאירעו אך טרם דווחו לחברה עד תאריך הדוח. התחייבות לשארי נכים ושארי פנסיונר נרשמה תחת IBNR לשארי מבוטח.

התחייבויות עבור תביעות תלויות – התחייבויות בגין תביעות שאירים ונכות שדווחו לחברה עד תאריך הדוח וטרם אושרו ובנוסף תביעות נכות בהפסקת תשלום עם הסתברות לחזרה לתשלום. התחייבות לשארי נכים נרשמה תחת תביעות תלויות לשארי מבוטח.

עתודה לפנסיונרים/מקבלי קצבה קיימים/זכאים קיימים - עתודה בגין שינויים בתשואה על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי הקצבה ובגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון. גובה העתודה יהיה עד 1% בערך מוחלט מסך ההתחייבויות. כל חריגה מעבר ל-1% בערך מוחלט, תיזקף באמצעות עודף או גירעון תשואתי למקבלי הקצבה.

4. עודף (גירעון) אקטואריא.1. פירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוי	אחוי	אלפי ₪	
0.11	0.03	21,395	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.00	(0.00)	(980)	ב. מקרי מוות – פנסיית קנה ושאיירים
(0.02)	0.00	511	ג. מקרי מוות – נכים
(0.06)	(0.08)	(60,192)	ד. יציאה לנכות
(0.07)	0.00	139	ה. חזרה מנכות
0.00	(0.00)	(228)	ו. ביטוח משנה
0.00	0.00	0	ז. פרישות במהלך השנה
(0.01)	(0.02)	(11,375)	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
0.01	(0.02)	(13,740)	י. סך הגורמים האחרים
(0.03)	(0.09)	(64,470)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

א.2. סך הגירעון לרבעון המסתיים ב-31 למרס 2020 הוא בגובה 64.47 מליון ש"ח ומהווה גרעון של 0.094% מההתחייבויות הצבורות לאותו תאריך.

א.3. לפי חוזר 2017-3-3 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גירעון) שנבע באותו רבעון.

איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי :

עמיתי הקרן- הפחתה של 0.094% ליתרות הצבורות.
מקבלי קצבאות - הפחתה של 0.094% מהפנסיה.

4.א. פירוט שינויים מהותיים בדוח –

חישוב העודף (גירעון) דמוגרפי מתבצע מדי רבעון, דוח התנועה מוצג לפי צפי על בסיס הנחות שהיו בתוקף במאזן הרבעוני הקודם, כאשר כל שינוי שנבע משינויי הנחות שהיו במהלך הרבעון, יבוא לידי ביטוי בסעיף ח' בטבלה לעיל.

ברבעון זה קיים גירעון בגובה 0.08% מסעיף יציאה לנכות שמתקזז בחלקו עם עודף בגובה 0.03% הנובע ממקרי מוות של מבוטחים

שינויים בשיטת ההנחות – ברבעון זה בוצע עדכון של עתודת שארי נכה במקרים בהם יש יתומים ללא בן זוג ובמקרים בהם אין קיום שארים. עדכון זה גרם לגידול בהתחייבויות בגובה 11.3 מליון ש"ח.

ב.1. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה והתנועה בעתודה

זכאים קימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/03/2020		
31/12/2019	31/03/2020		
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
0.24	0.86	218	עתודה לזכאים קיימים לתחילת התקופה
0.00	0.00	0	גורמים אחרים
5.32	(0.57)	(145)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
(4.54)	0.64	161	עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
0.86	0.93	234	עתודה לזכאים קיימים לסוף התקופה
0.00	0.00		עודף (גרעון) למעד החלוקה

למקבלי קצבה קיימים - בסיסי למקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
0.75	1.00	23,140	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
0.02	(0.00)	(24)	גורמים אחרים
6.93	(1.52)	(34,318)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
(5.69)	0.91	20,645	עודף (גירעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
(0.71)	0.00	0	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
1.00	0.42	9,443	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
0.75	0.00		עודף (גירעון) למעדד החלוקה

למקבלי קצבה קיימים - הלכה למקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
(0.17)	(0.66)	(490)	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
(0.01)	0.00	1	גורמים אחרים
5.61	(0.35)	(252)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
(5.91)	0.90	648	עודף (גירעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	0.00	0	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
(0.66)	(0.13)	(93)	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
0.00	0.00		עודף (גירעון) למעדד החלוקה

לפנסיונרים - בסיסי למקבלי קצבה

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
(1.00)	0.87	13,039	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0.00	41	גורמים אחרים
1.98	(2.96)	(76,753)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
(0.22)	(0.02)	(540)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	1.48	38,288	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
0.87	(1.00)	(25,925)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.00	(1.60)		עודף (גירעון) למעדד החלוקה

לפנסיונרים - הלכה למקבלי קצבה

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוזים	אחוזים	אלפי ₪	
(1.00)	1.00	888	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0.00	2	גורמים אחרים
2.28	(3.66)	(3,295)	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
(0.18)	(0.02)	(22)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
(0.09)	1.70	1,528	גירעון (עודף) מיועד לחלוקה
1.00	(1.00)	(899)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
0.09	(1.84)		עודף (גירעון) למעדד החלוקה

ב.2. החל מינואר 2018, בהתאם לחוזר 3-3-2017, נספח 2, סעיף ד.1.ג, העודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי הקצבה, מחושב ונזקף מדי רבעון באמצעות התאמת ההתחייבויות. על אף האמור, עדכון הפנסיות בגין עודף תשואתי של שנת 2020 ייעשה רק החל מתשלום הפנסיה בגין אפריל 2021, כלומר בפנסיה המשולמת ב-1 למאי 2021.

אחוז העודף (גירעון) שיחולק בפועל (מורכב מהכפלה של ארבעה רבעונים) ישתנה בהתאם למועד הפרישה ברבעון הרלוונטי במהלך השנה.

ב.3. להלן העדכונים של עודף (גירעון) תשואתי בגין הרבעון הנוכחי שייעשו בתשלום הפנסיה בגין אפריל 2021:

ב.3.א. זכאים קיימים – אין.

ב.3.ב. מקבלי קצבה קיימים – "בסיסי למקבלי קצבה קיימים" – אין.

ב.3.ג. מקבלי קצבה קיימים – "הלכה למקבלי קצבה קיימים" – אין.

ב.3.ד. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה" – גירעון תשואתי בגובה 1.60%

ב.3.ה. פנסיונרים "הלכה למקבלי קצבה" – גירעון תשואתי בגובה 1.84%.

4. ב. פירוט התנועה בעודף

ב.4. א. זכאים קיימים

התשואה בפועל שהושגה בנכסי מקבלי הקצבה היתה נמוכה ב-0.57% מהתשואה הצפויה ברבעון ומנגד היה קיטון בהתחייבויות הפנסיוניות של 0.64% כתוצאה מעליה משוקללת בווקטור ריבית ההיוון ולכן נוצר עודף תשואתי בגובה 0.07%. העודף התשואתי נשמר בעתודת מקבלי הקצבה היות ולא חורגת מערך מוחלט של 1% מסך ההתחייבויות.

ב.4. ב. מקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי מקבלי הקצבה היתה נמוכה ב-1.52% מהתשואה הצפויה ברבעון ומנגד היה קיטון בהתחייבויות הפנסיוניות של 0.91% כתוצאה מעליה משוקללת בווקטור ריבית ההיוון ולכן נוצר גירעון תשואתי בגובה 0.61%. הגירעון התשואתי נשמר בעתודת מקבלי הקצבה היות ולא חורגת מערך מוחלט של 1% מסך ההתחייבויות.

ב.4. ג. מקבלי קצבה קיימים "הלכה למקבלי קצבה קיימים"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי מקבלי הקצבה היתה נמוכה ב-0.35% מהתשואה הצפויה ברבעון ומנגד היה קיטון בהתחייבויות הפנסיוניות של 0.90% כתוצאה מעליה משוקללת בווקטור ריבית ההיוון ולכן נוצר עודף תשואתי בגובה 0.55%. העודף התשואתי נשמר בעתודת מקבלי הקצבה היות ולא חורגת מערך מוחלט של 1% מסך ההתחייבויות.

ב.4. ד. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-2.96% מהתשואה הצפויה במהלך הרבעון ומנגד היה גידול בהתחייבויות של 0.02% כתוצאה מעליה משוקללת בווקטור ריבית ההיוון ודחיית עדכון הפנסיות במדד לצרכן לאפריל 2020 ולכן נוצר גירעון תשואתי בגובה 2.98%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חורגת מ-1% מההתחייבויות. נזקף גירעון תשואתי בגובה 1.48% שהפחותה של הפנסיות בגינו בגובה 1.6% תהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2021 וזאת בהתאם לחוזר 2017-3-3 (ראה סעיף 4 ב.2).

ב.4. ה. פנסיונרים – "הלכה למקבלי קצבה"

התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-3.66% מהתשואה הצפויה במהלך הרבעון ומנגד היה גידול בהתחייבויות של 0.02% כתוצאה מעליה משוקללת בווקטור ריבית ההיוון ודחיית עדכון הפנסיות במדד לצרכן לאפריל 2020 ולכן נוצר גירעון תשואתי בגובה 3.68%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חורגת מ-1% מההתחייבויות. נזקף גירעון תשואתי בגובה 1.70% שהפחותה של הפנסיות בגינו בגובה 1.84% תהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2021 וזאת בהתאם לחוזר 2017-3-3 (ראה סעיף 4 ב.2).

5. ב. מדד לצרכן – בהתאם לחוזר 2017-3-1, העדכון בגין מדד לצרכן לקבוצת מקבלי הקצבה מסוג "פנסיונרים" יהיה אחת לשנה ויעודכן עבור שנת 2020 החל מתשלום הפנסיה בגין אפריל 2021. העדכון של המדד למקבלי קצבה קיימים וזכאים קיימים נעשה מדי חודש בחודשו.

5. הערות והבהרות**5.1. בסיסי החישוב –**

החישובים האקטואריים בדוח זה מבוססים על הנחות דמוגרפיות בהתאם לחוזר מעודכן 2017-3-6 "דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה" החל מ 31 לדצמבר 2017 וחוזר 2019-1-10 "עדכון מערך ההנחות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח וקרנות פנסיה".

5.2. הוראות דיוח כספי לקרנות פנסיה חדשות –

ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 2017-3-1 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 2004-9 וחוזר 2017-3-3 "הוראות דיוח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 2014-3-1. חוזרים אלו, בשילוב הגדלת שיעור האג"ח המיועד ל-60% לכלל אוכלוסיית מקבלי קצבה בקרן (למעט זכאים קיימים לפנסיה) בהתאם ל"תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), תשע"ז – 2017", (להלן: התקנות) החל מה-1 ביולי 2017, מיועדים לפתור את בעיית הגרעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיית זקנה והגרעונות בגין גביית ריסקים בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבת ההתחייבויות.

כל הפרשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלולי השקעה נפרדים וייעודיים להם, היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא יוצר גרעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות. בנוסף, תשלומי הפנסיה לקבוצת הפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018 שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

מאחר ועדכון הפנסיות בשל השינוי במדד נערך אחת לשנה בעוד זקיפת המדד להתחייבות לפנסיונרים נעשית מדי רבעון¹, הפער האקטוארי שנוצר נזקף בשלב חישוב העודף (גירעון) תשואתי של הפנסיונרים ולא בשלב הדמוגרפי לכלל הקרן².

5.3. מסד הנתונים –

5.3.1. מקבלי קצבה – על בסיס נתוני פנסיונרים ממחלקת תביעות נכון ל-31 למרס 2020.

5.3.2. עמיתים – על בסיס מערכת זכויות עמיתים והתאמה לנתונים הכספיים.

5.4. עדכון תקנון – בהמשך לעדכון מודל שיפורי התמותה בהנחות ששימשו לחישוב

ההתחייבויות נכון לסוף דצמבר 2019, הנהלת הקרן, הגישה לאוצר לאישור מקדמים מעודכנים בפברואר 2020. בהתאם לחוזר פנסיה 2020-3-3 מיום 19 לאפריל 2020, האוצר דחה את תחולת המקדמים המעודכנים בתקנון ליום 1 בספטמבר 2020.

¹ סעיף 9.3(א) חוזר 2017-3-1

² תואם את ההנחיה שיצאה מרשות שוק ההון "עדכון מדד בקצבאות הפנסיונרים" מיום 12 לפברואר 2019

6. נספחים סטטיסטיים –

בהתאם להנחיית האוצר, הגדרת עמיתים פעילים ומוקפאים בנתונים הסטטיסטיים היא בהתאם לחוזר 2016-9-3 ולא לפי הגדרת התקנון הקיים. במאזן מוצגות שתי קבוצות אלו ביחד ומשתתפות באופן שווה בעודף האקטוארי.

מידע אודות עמיתי הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 31/03/2020	
			<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>	
493,540	291,737	201,803	פעילים ³	
339,012	192,897	146,115	שאינם פעילים	
832,552	484,634	347,918	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה	
			<u>מקבלי קצבה</u>	
37	19	18	זקנה ⁴	זכאים קיימים לפנסיה
53	38	15	שארים	
8	5	3	נכות	
98	62	36	סה"כ זכאים קיימים לפנסיה	
2,942	1,586	1,356	זקנה ⁴	מקבלי קצבה קיימים
2,111	1,210	901	שארים	
1,238	678	560	נכות	
6,291	3,474	2,817	סה"כ מקבלי קצבה קיימים	
3,106	1834	1272	זקנה ⁴	פנסיונרים
328	187	141	שארים	
838	477	361	נכות	
4,272	2,498	1,774	סה"כ פנסיונרים	
843,213	490,668	352,545	סה"כ עמיתי הקרן	

³ מספר עמיתים פעילים אינו כולל מקבלי קצבת נכות הנכללים במסגרת מקבלי קצבה

⁴ כולל שארי זקנה

הצהרה (Certification)

אני, דודי לייזנר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי 2020

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (Certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל פנסיה כללית (להלן: "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2020 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את התנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסות בדוח.
  4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן-
    - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
    - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
    - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
  5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
    - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן-
    - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במאי 2020

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

דוחות כספיים ביניים

ליום

31 במרס 2020

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
3	דוח על המצב הכספי ביניים
4	דוח הכנסות והוצאות ביניים
5	דוח תנועה בקרן הפנסיה ביניים
6	ביאור 1 - כללי
6	ביאור 2 - מדיניות חשבונאית
7	ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים
7	ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה
8	ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי
8	ביאור 6 - דמי ניהול
9	ביאור 7 - התחייבויות תלויות

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

**דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
לעמיתים של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל פנסיה כללית - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - "הקרן") המנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"), הכולל את הדוח על המצב הכספי הביניים ליום 31 במרס 2020, את הדוחות ביניים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הנחיות הממונה") ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ולתקנות שהותקנו מכוחו (להלן - "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

סומך חייקין
רואי חשבון

24 במאי 2020

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	ביאור
67,575	58,068	85,477	רכוש שוטף
31,548	22,391	26,026	מזומנים ושווי מזומנים
99,123	80,459	111,503	חייבים ויתרות חובה
514,642	412,625	472,919	השקעות פיננסיות
280,336	248,314	268,281	נכסי חוב סחירים
219,515	158,371	204,205	נכסי חוב שאינם סחירים
235,789	204,615	209,787	מניות
1,250,282	1,023,925	1,155,192	השקעות אחרות
			סך כל השקעות פיננסיות
5,016	4,426	4,957	נדל"ן להשקעה
3,462	4,144	4,581	נכסי ביטוח משנה
1,357,883	1,112,954	1,276,233	סך כל הנכסים
9,374	6,247	16,553	זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
498,080	366,287	479,728	התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
722,886	634,244	649,605	התחייבויות לעמיתים מבוטחים
1,220,966	1,000,531	1,129,333	התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
			סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			4 התחייבויות למקבלי קצבה:
90,043	84,708	85,570	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
36,226	21,491	51,729	התחייבויות לפנסיונרים
126,269	106,199	137,299	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			5 עודף (גירעון) אקטוארי:
587	(155)	(2,858)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
687	132	(4,094)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
1,274	(23)	(6,952)	סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
1,348,509	1,106,707	1,259,680	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
1,357,883	1,112,954	1,276,233	סך כל ההתחייבויות
רם גבל סמנכ"ל כספים	דודי לייזנר מנכ"ל	מישל סיבוני יו"ר הדירקטוריון	

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 24 במאי 2020

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	ביאור
(453)	(475)	(190)	הכנסות (הפסדים)
			ממ ומנים ושווי מ ומנים
			מהשקעות:
29,162	10,755	(20,726)	מנכסי חוב סחירים
19,672	7,594	(13,591)	מנכסי חוב שאינם סחירים
30,830	7,519	(43,153)	ממניות
55,322	25,008	(66,306)	מהשקעות אחרות
854	80	3	מנדליין להשקעה
135,840	50,956	(143,773)	סך כל ההכנסות, (הפסדים) מהשקעות
2,430	735	(1,394)	הכנסות (הפסדים) אחרים
137,817	51,216	(145,357)	סך כל ההכנסות (הפסדים)
7,666	1,870	2,058	הוצאות
1,423	302	397	דמי ניהול
705	107	175	הוצאות ישירות
			מסים
9,794	2,279	2,630	סך כל ההוצאות
128,023	48,937	(147,987)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

6

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
2019	2019	2020	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
1,012,422	1,012,422	1,348,509	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
			תקבולים:
258,410	58,891	76,846	תקבולים מדמי גמולים
9	3	3	תקבולים מדמי סליקה
-	-	(2,778)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
258,419	58,894	74,071	סך כל התקבולים, נטו
			תשלומים:
			תשלומים למקבלי קצבה קיימים
4,366	1,093	1,069	תשלומי פנסיית זקנה
345	79	64	תשלומי פנסיית נכות
560	132	140	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים לפנסיונרים
1,108	208	509	תשלומי פנסיית זקנה
565	66	258	תשלומי פנסיית נכות
113	25	51	תשלומי פנסיית שאירים
			תשלומים אחרים
9,859	2,292	2,658	פדיונות
(758)	(155)	1,478	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
17,674	4,050	3,271	סך כל התשלומים
			העברות צבירה לקרן
5,676	815	2,243	העברות מחברות ביטוח
21,311	4,952	4,629	העברות מקרנות פנסיה חדשות
9,051	693	4,122	העברות מקופות גמל
			העברות צבירה מהקרן
17,943	4,628	2,258	העברות לחברות ביטוח
35,684	8,375	14,704	העברות לקרנות פנסיה חדשות
15,092	2,953	5,674	העברות לקופות גמל
(32,681)	(9,496)	(11,642)	העברות צבירה, נטו
128,023	48,937	(147,987)	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מזדח הכנסות והוצאות
1,348,509	1,106,707	1,259,680	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ביאור 1 - כללי

- א. הראל פנסיה כללית (להלן - הקרן) הינה קרן פנסיה חדשה כללית כמשמעותה בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005.
- הקרן מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - החברה המנהלת), חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בבטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.
- ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס 2020, ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - הדוחות הכספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר 2019 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולביאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).
- ג. הדוחות הכספיים ביניים אושרו לפרסום על ידי דירקטוריון החברה המנהלת ביום 24 במאי 2020.

ד. שיעורי ריבית ששימשו בקביעת שווי הוגן

- השווי הוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד וכן של נכסי חוב פיננסיים שאינם סחירים, אשר מידע לגבי השווי הוגן ניתן לצרכי גילוי בלבד נקבעים באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי ההיוון מתבססים על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן בע"מ, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.
- ה. ביום 11 בנובמבר 2019 אושר על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") תיקון תקנון הקרן. השינוי העיקרי במסגרת התיקון הוא שינוי מודל מסלולי ההשקעה תלוי גיל של הקרן (מסלולי ברירת המחדל) כך שבמקום מסלולים המיועדים לעמיתים בהתאם לשנת לידתם בטווח של עשר שנים (ילידי שנות ה-50, ילידי שנות ה-60 וכו') יופעלו שלושה מסלולי ההשקעה בהם מדיניות ההשקעה תיקבע בהתאם לגילם של העמיתים (מסלול לגילאי 50 ומטה, גילאי 50 עד 60 וגילאי 60 ומעלה). עמית שלא יבחר מסלול יצורף למסלול ברירת מחדל המתאים לגילו ויועבר בין המסלולים כאשר יגיע לגיל הרלוונטי. כמו כן, עמית רשאי לעבור למסלול השקעה במסגרת המודל שאינו מתאים לגילו או להישאר במסלול כאמור. השינוי נכנס לתוקף החל מיום 1 בינואר 2020.
- ו. החל מיום 1 בינואר 2020 נכנס לתוקף הסכם מבטח משנה חדש לפיו ישתתף מבטח המשנה ב-90% מעלות התביעות.

ז. התפרצות נגיף הקורונה

בעקבות התפרצות נגיף הקורונה, נרשמו במהלך תקופת הדוח ירידות חריגות במדדי המניות הסחורות והאג"ח המובילים בעולם ובישראל אשר גרמו להפסדי השקעות בסך של כ-145 מיליון ש"ח. במהלך התקופה שלאחר תאריך המאזן ועד למועד החתימה על הדוחות נרשמו עליות שערים במדדי השוק בארץ ובעולם ובעקבותיהם רשמה הקרן רווחי השקעות בסכום של כ-78 מיליון ש"ח.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

- א. הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות מספר 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה - 2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. להלן פרטים על שיעורי השינוי שחלו בממד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע
%	%

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום:

31 במרס 2020	(0.50)	3.15
31 במרס 2019	(0.29)	(3.09)
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	0.30	(7.79)

ביאור 3 - נכסי חוב שאינם סחירים

- א. נכסי חוב שאינם סחירים נמדדים לפי שווי הוגן בהתאם לציטוט שער המתקבל מהחברה הזוכה במכרז.
ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2019	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
19,679	19,603	17,293
3,315	4,504	2,844
1,875	1,228	2,575
255,467	222,979	245,569
280,336	248,314	268,281

נכסי חוב אחרים:
אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
פקדונות בבנקים
הלוואות לעמיתים
הלוואות לאחרים
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ביאור 4 - התחייבויות למקבלי קצבה

- א. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2019	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
72,689	68,929	69,081
4,363	5,390	4,451
9,369	8,282	9,121
1,886	1,185	2,127
-	353	-
1,594	129	896
-	-	-
142	440	(106)
90,043	84,708	85,570

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאיירי מבוטח
התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תלויים בגין אירועי נכות
התחייבויות עבור תלויים לשאיירי מבוטח
עתודה למקבלי קצבה קיימים
סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

- ב. התחייבויות לפנסיונרים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
2019	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
22,514	12,866	34,812
2,525	1,294	4,742
1,988	1,537	2,452
6,956	5,051	7,234
-	272	53
1,574	258	2,957
310	-	-
359	213	(521)
36,226	21,491	51,729

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאיירי מבוטח
התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תלויים בגין אירועי נכות
התחייבויות עבור תלויים לשאיירי מבוטח
עתודה לפנסיונרים
סך ההתחייבויות לפנסיונרים

ביאור 5 - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום	
31 בדצמבר 2019	31 במרס 2020	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח
(0.21)	(0.06)	(802)

א. גירעון דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן

0.80	(0.40)	(2,056)
------	--------	---------

עודף (גירעון) דמוגרפי למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי מוות ונכות - מסלולים מקיפים

ב. עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:
בסיסי למקבלי קצבה קיימים
בסיסי למקבלי קצבה

-	-	-
2.62	(8.38)	(4,094)

ביאור 6 - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2019	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
	2019	2020
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
2,965	689	910
4,002	1,022	974
6,967	1,711	1,884
699	159	174
7,666	1,870	2,058

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:
דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ביאור 6 - דמי ניהול (המשך)

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2019	2019	2020
(מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %	(בלתי מבוקר) %

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים:

4.00	4.00	4.00	שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
1.15	1.16	1.18	שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך נכסים:

1.05	1.05	1.05	שיעור דמי ניהול שנתיים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין
0.37	0.42	0.33	שיעור דמי ניהול ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל (במונחים שנתיים)

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

2.00	2.00	2.00	שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2013
0.60	0.60	0.60	שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך
2.00	2.00	2.00	שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו לפני 1 בינואר 2010
0.50	0.50	0.49	שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל עבור פנסיונרים שפרשו החל מיום 1 בינואר 2010 ואילך

(*) דמי הניהול למקבלי קצבה

דמי ניהול למקבלי קצבה אשר החלו לקבל קצבה החל מ-1 בינואר 2013 ואילך, לא יעלו על 0.6% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם, מקבלי קצבה שהחלו לקבל קצבה לפני 1 בינואר 2013, לא יעלו על 2.0% מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם.

על אף האמור, בהתאם לתקנון הקרן דמי הניהול ממי שהפכו לפנסיונרים החל מחודש ינואר 2010 ואילך ייגבו דמי ניהול שלא יעלו על שיעור של 0.5% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

עבור פנסיונרים שפרשו לפני שנת 2010 נגבים דמי ניהול בשיעור של 2% בחישוב שנתי מתוך סך הנכסים העומדים כנגד התחייבות הקרן לכלל הפנסיונרים.

ביאור 7 - התחייבויות תלויות

לפרטים ועדכוניים נוספים אודות התחייבויות תלויות ראה ביאור 10 לדוחות הכספיים ביניים של החברה המנהלת ליום 31 במרס 2020.

הראל פנסיה וגמל בע"מ הראל כללית

קרן פנסיה חדשה משלימה

דין וחשבון ומאזן אקטוארי

ליום 31.03.2020

ענת קנטור
אקטוארית ממונה
מאי 2020

תוכן עניינים

3	הצהרת אקטואר	.1
4	מאזן אקטוארי	.2
6	פירוט התחייבות למקבלי קצבה	.3
8	עודף (גירעון) אקטוארי	.4
12	הערות והבהרות	.5
13	נספחים סטטיסטיים	.6

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן "החברה המנהלת") לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "הראל כללית" ליום 31 למרס 2020.

החל מאפריל 2017 אני האקטוארית הממונה של הקרן ואני עובדת כאקטוארית בחברה המנהלת של הקרן החל ממרס 2015. אין לי או לקרובי משפחה שלי קשר אחר עם הקרן או החברה המנהלת.

אני מצהירה ומאשרת כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
  - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד – 1964.
  - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לערכות מאזנים אקטואריים.
  - ג. תקנון הקרן.

והכל כתוקפם למועד הדוח.

3. חוות דעתי:

- א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
- ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף קטן א, וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה המספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
- ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססים על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדו"ח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אין אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 31 למרס 2020, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

_____	<u>ענת קנטור</u>	<u>אקטואר ממונה</u>	<u>24/05/2020</u>
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך

2. מאזן אקטוארי

הראל כללית- קרן פנסיה משלימה - זכויות צבורות			
מאזן אקטוארי			
31/03/2020			
באלפי ש"ח (דוח נומינלי/לא מתואם)			
<u>ליום</u>	<u>ליום</u>	<u>ביאור</u>	
<u>31/12/2019</u>	<u>31/03/2020</u>		
<u>1,357,883</u>	<u>1,276,233</u>		סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
9,374	16,553		זכאים ויתרות זכות
			התחייבויות פנסיוניות:
			<u>התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
498,080	479,728		התחייבויות לעמיתים מבוטחים
<u>722,886</u>	<u>649,605</u>		התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
1,220,966	1,129,333		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			-
			<u>התחייבויות למקבלי קצבה:</u>
90,043	85,570	א3	התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
<u>36,226</u>	<u>51,729</u>	ב3	התחייבויות לפנסיונרים
126,269	137,299		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			עודף (גרעון) אקטוארי
587	(2,858)	א4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
<u>687</u>	<u>(4,094)</u>	ב4	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
1,274	(6,952)		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
1,348,509	1,259,680		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
<u>1,357,883</u>	<u>1,276,233</u>		סך כל ההתחייבויות

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

מקבלי קצבה קיימים - פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה עד 31 לדצמבר 2017.

פנסיונרים – פנסיונרים של זקנה, שאירים ונכים שזכאים לקצבה החל מ-1 בינואר 2018.

התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה (לפני חלוקת עודף רבעון אחרון) - סכום הצבירה למועד המאזן שהצטבר בגין העמיתים המבוטחים (רכשו מסלולי ביטוח) ושאינם מבוטחים ("מסלול יסודי").

עודף (גירעון) אקטוארי - עודף או גירעון לרבעון האחרון בלבד שנכון לתאריך הדוח טרם חולק או נזקף לעמיתי הקרן. עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק לכלל עמיתי הקרן מדי רבעון ועודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית נזקף למקבלי הקצבה בקרן כל רבעון ומחולק בפועל פעם בשנה.

3. פירוט התחייבות למקבלי קצבה

א. התחייבות עבור מקבלי קצבה קיימים

ליום	ליום	באלפי ₪
31/12/2019	31/03/2020	
72,689	69,081	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
4,363	4,451	התחייבויות לנכים
9,369	9,121	התחייבויות לשארי מבוטח
1,886	2,127	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
0	0	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
1,594	896	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
0	0	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
142	(106)	עתודה למקבלי קצבה קיימים
90,043	85,570	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים - כללי
(63)	(115)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
0	0	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
5,084	4,831	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.56%	0.56%	דמי ניהול

ב. התחייבות עבור פנסיונרים

ליום	ליום	באלפי ₪
31/12/2019	31/03/2020	
22,514	34,812	התחייבויות לזקנה ושאר זקנה
2,525	4,742	התחייבויות לנכים
1,988	2,452	התחייבויות לשארי מבוטח
6,956	7,234	התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
0	53	התחייבויות עבור תביעות לשארי מבוטח שקרו וטרם דווחו (IBNR)
1,574	2,957	התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
310	0	התחייבויות עבור תביעות תלויות לשארי מבוטח
359	(521)	עתודה לפנסיונרים
36,226	51,729	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים - כללי
8	(100)	עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים
687	(4,094)	עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית
1,828	2,412	ערך נוכחי של דמי הניהול העתידיים לחברה מנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.45%	דמי ניהול

להלן ביאור לסעיפי ההתחייבות:

התחייבויות ל קנה ושארי קנה - התחייבויות בגין קצבאות זקנה ולשאירים פוטנציאלים של פנסיונרים של זקנה וכן התחייבויות בגין קצבאות עבור שארי פנסיונרים של זקנה שנפטרו.

התחייבויות לנכים - התחייבויות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל הפקדות פנסיוניות בגין תקופת הנכות (שחרור מפרמיה) והתחייבות לשאירים פוטנציאלים של נכים.

התחייבויות לשארי מבוטח - התחייבויות בגין קצבאות לשאירים (בני זוג ויתומים) של עמיתים פעילים, עמיתים לא פעילים ונכים שנפטרו עם שאירים.

התחייבויות עבור תביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR) - התחייבויות בגין תביעות שארים ונכות שאירעו אך טרם דווחו לחברה עד תאריך הדוח. התחייבות לשארי נכים נרשמה תחת IBNR לשארי מבוטח.

התחייבויות עבור תביעות תלויות - התחייבויות בגין תביעות שארים ונכות שדווחו לחברה עד תאריך הדוח וטרם אושרו ובנוסף תביעות נכות בהפסקת תשלום עם הסתברות לחזרה לתשלום. התחייבות לשארי נכים נרשמה תחת תביעות תלויות לשארי מבוטח

עתודה לפנסיונרים/מקבלי קצבה קיימים - עתודה בגין שינויים בתשואה על נכסי הקרן המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן כלפי מקבלי הקצבה ובגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון. גובה העתודה יהיה עד 1% בערך מוחלט מסך ההתחייבויות. כל חריגה מעבר ל-1% בערך מוחלט, תיזקף באמצעות עודף או גירעון תשואתי למקבלי הקצבה.

4. עודף (גירעון) אקטוארי

א.1. פירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוי	אחוי	אלפי ₪	
(0.02)	(0.00)	(58)	ב. מקרי מוות – פנסיית קנה ושירים
0.00			ז. פרישות במהלך השנה
(0.11)	0.00	0	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
(0.09)	(0.06)	(744)	י. סך הגורמים האחרים
(0.21)	(0.06)	(802)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

א.2. פירוט הגורמים לעודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתים במסלולי ביטוח

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/12/2019	31/03/2020	
אחוי	אחוי	אלפי ₪	
1.04	0.16	848	א. מקרי מוות – מבוטחים
0.05	0.01	66	ג. מקרי מוות – נכים
(0.14)	(0.31)	(1,575)	ד. יציאה לנכות
0.10	0.08	427	ה. חזרה מנכות
(0.17)	(0.25)	(1,300)	ו. ביטוח משנה
0.00	(0.02)	(92)	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00	0.00	0	ט. שינויים בתקנון הקרן
(0.09)	(0.07)	(430)	י. סך הגורמים האחרים
0.80	(0.40)	(2,056)	סה"כ עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

- א.3. עודף (גירעון) דמוגרפי לכלל עמיתי הקרן (מסלול "יסוד" + מסלול מקיף") – סך הגירעון המצטבר לרבעון המסתיים ב-31 למרס 2020 הוא בגובה 802 אלף ש"ח ומהווה גירעון של 0.063% מההתחייבויות הצבורות לאותו תאריך.
- א.4. עודף (גירעון) דמוגרפי לעמיתי הקרן המבוטחים במסלולי ביטוח ("מסלול מקיף") – סך הגירעון המצטבר הנוסף לרבעון המסתיים ב-31 למרס 2020 הוא בגובה 2.056 מליון ש"ח ומהווה גירעון של 0.402% מההתחייבויות הצבורות לאותו תאריך במסלול המקיף.
- א.5. לפי חוזר 3-3-2017 הקרן מעדכנת את היתרות הצבורות של העמיתים והפנסיות מדי רבעון בהתאם לעודף (גירעון) שנבע באותו רבעון.

איזון דמוגרפי נדרש בגין הרבעון הנוכחי :

עמיתי הקרן מסלול יסוד- הפחתה של 0.063% ליתרות הצבורות.
עמיתי הקרן מסלול מקיף- הפחתה של 0.465% ליתרות הצבורות.
מקבלי קצבאות מסלול יסוד - הפחתה של 0.063% לפנסיה.
מקבלי קצבאות מסלול מקיף¹ - הפחתה של 0.465% לפנסיה.

א.6. **פירוט שינויים מהותיים בדוח –**

חישוב העודף (גירעון) דמוגרפי מתבצע מדי רבעון, דוח התנועה מוצג לפי צפי על בסיס הנחות שהיו בתוקף במאזן הרבעוני הקודם, כאשר כל שינוי שנבע משינויי הנחות שהיו במהלך הרבעון, יבוא לידי ביטוי בסעיף ח' בטבלה לעיל.

יצאה לנכות – קיים גירעון של 0.31% בשל תביעת נכות גדולה והגדלת IBNR נכות

ביטוח משנה – קיים גירעון של 0.25% כנגד הפעלת הסכם ביטוח משנה חדש החל מינואר 2020 שכולל העברת דמי סיכון בגין הרבעון והתחשבות בגין הסכם ביטוח משנה קודם שהיה בתוקף עד סוף 2018.

שינויים בשיטת ההנחות – ברבעון זה בוצע חישוב מדויק יותר של עתודת שארי נכה במקרים בהם יש יתומים ללא בן זוג ובמקרים בהם אין קיום שארים. עדכון זה גרם לגידול בהתחייבויות בגובה 92 אלף ש"ח.

¹ מקבלי קצבה של נכות ושארי פעיל

ב.1. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה והתנועה בעתודה

למקבלי קצבה קיימים –בסיסי למקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/03/2020		
	אחוי	אלפי ₪	
31/12/2019	31/03/2020		
	אחוי	אלפי ₪	
0.72	0.16	142	עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
0.00	0.00	0	גורמים אחרים
13.59	(2.82)	(2,413)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך התקופה
(12.90)	2.53	2,165	עודף (גרעון) בגין שינויים בריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00	0.00	0	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
0.16	(0.12)	(106)	עתודה למקבלי קצבה קיימים לסוף התקופה
0.00	0.00		עודף (גרעון) למעד החלוקה

ב.2.

לפנסיונרים –בסיסי למקבלי קצבה

לשנה שהסתיימה ביום	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום		העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/03/2020		
	אחוי	אלפי ₪	
31/12/2019	31/03/2020		
	אחוי	אלפי ₪	
(1.00)	1.00	359	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00	0.00	1	גורמים אחרים
4.59	(9.50)	(4,963)	עודף (גרעון) בגין סטייה מהנחת הריבית במקדם במהלך התקופה
(0.01)	(0.02)	(12)	עודף (גרעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
(2.52)	7.80	4,094	גרעון (עודף) מיועד לחלוקה
1.00	(1.00)	(521)	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
2.62	(8.38)		עודף (גרעון) למעד החלוקה

3.ב. החל מינואר 2018, בהתאם לחוזר 2017-3-3, נספח 2, סעיף ד.1.ג, העודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי הקצבה, מחושב ונוקף מדי רבעון באמצעות התאמת ההתחייבויות. על אף האמור, עדכון הפנסיות בגין עודף תשואתי 2020 ייעשה רק החל מתשלום הפנסיה בגין אפריל 2021, כלומר בפנסיה המשולמת ב-1 למאי 2021.

אחוז העודף (גירעון) שיחולק בפועל (מורכב מהכפלה של ארבעה רבעונים) ישתנה בהתאם למועד הפרישה ברבעון הרלוונטי במהלך השנה.

4.ב. להלן העדכונים של עודף (גירעון) תשואתי בגין הרבעון הנוכחי שייעשו בתשלום הפנסיה בגין אפריל 2021:

ב.4.א. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה" – גירעון תשואתי בגובה 8.38%

ב.4.ב. מקבלי קצבה קיימים – "בסיסי למקבלי קצבה קיימים" – אין

5.ב. פירוט התנועה בעודף

5.ב.א. מקבלי קצבה קיימים "בסיסי למקבלי קצבה קיימים" התשואה בפועל שהושגה בנכסי מקבלי הקצבה היתה נמוכה ב-2.82% מהתשואה הצפויה במהלך הרבעון ומנגד היה קיטון בהתחייבויות של 2.53% כתוצאה מעליה משוקללת בוקטור ריבית ההיוון ולכן נוצר גירעון תשואתי בגובה 0.29%. הגירעון התשואתי נשמר בעתודת מקבלי הקצבה היות ולא חורגת מערך מוחלט של 1% מסך ההתחייבויות.

5.ב.ב. פנסיונרים – "בסיסי למקבלי קצבה" התשואה בפועל שהושגה בנכסי הפנסיונרים היתה נמוכה ב-9.50% מהתשואה הצפויה במהלך הרבעון ומנגד היה גידול בהתחייבויות של 0.02% בגין דחיית עדכון הפנסיות במדד לצרכן לאפריל 2021 ועליה בוקטור ההיוון ולכן נוצר גירעון תשואתי בגובה 9.52%. היות ועתודת מקבלי הקצבה חורגת מ 1% מההתחייבויות, נזקף גירעון תשואתי בגובה 7.8% שההפחתה של הפנסיות בגינו בגובה 8.38% תהיה רק החל מפנסיות בגין אפריל 2021 וזאת בהתאם לחוזר 2017-3-3 (ראה סעיף 4 ב.3).

5. הערות והבהרות**5.1. בסיסי החישוב –**

החישובים האקטואריים בדוח זה מבוססים על הנחות דמוגרפיות בהתאם לחוזר מעודכן דרך חישוב מאזן אקטוארי ומקדמי תקנון של קרן פנסיה" (6-3-2017) החל מ 31 לדצמבר 2017 וחוזר 10-1-2019 "עדכון מערך ההנחות בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח וקרנות פנסיה".

5.2. הוראות דוח כספי לקרנות פנסיה חדשות –

ב-1 לינואר 2018 נכנסו לתוקף חוזר 1-3-2017 "הוראות לניהול קרן פנסיה חדשה" שמחליף את חוזר 9-2004 וחוזר 3-3-2017 "הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות" שמחליף את חוזר 1-3-2014. חוזרים אלו מיועדים לפתור את בעיית הגרעון האקטוארי שנוצר בעת פרישת עמיתים לפנסיית זקנה והגרעונות בגין גביית ריסקים בשל פער בין הריבית הגלומה במקדמים לריבית חסרת סיכון בה מחושבת ההתחייבויות.

כל הפורשים החל מינואר 2018 ("פנסיונרים") מנוהלים במסלול השקעה נפרד וייעודי להם, היות וההתחייבות האקטוארית בגין פנסיונרים אלו מחושבת באופן שלא ייוצר גרעון ולכן תשואת היעד צריכה להיות בהתאם לריבית הגלומה במקדמים כדי לשמור על יציבות תשלומי הפנסיות. בנוסף, תשלומי הפנסיה לקבוצת הפנסיונרים מוצמדים למדד המחירים לצרכן פעם בשנה בחודש אפריל בגין השנה הקלנדרית שעברה בניגוד לשאר מקבלי הקצבאות שפרשו לפני 2018 שתשלומי הפנסיה שלהם מוצמדים באופן חודשי למדד המחירים לצרכן.

מאחר ועדכון הפנסיות בשל השינוי במדד נערך אחת לשנה בעוד זקיפת המדד להתחייבות לפנסיונרים נעשית מדי רבעון², הפער האקטוארי שנוצר נזקף בשלב חישוב העודף (גירעון) תשואתי של הפנסיונרים ולא בשלב הדמוגרפי לכלל הקרן³.

5.3. מסד הנתונים –

5.3.1. מקבלי קצבה – על בסיס נתוני פנסיונרים ממחלקת תביעות נכון ל-31 למרס 2020.

5.3.2. עמיתים – על בסיס מערכת זכויות עמיתים והתאמה לנתונים הכספיים.

5.4. עדכון תקנון –

בהמשך לעדכון מודל שיפורי התמותה בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות נכון לסוף דצמבר 2019, הנהלת הקרן, הגישה לאוצר לאישור מקדמים מעודכנים בפברואר 2020. בהתאם לחוזר פנסיה 3-3-2020 מיום 19 לאפריל 2020, האוצר דחה את תחולת המקדמים המעודכנים בתקנון ליום 1 בספטמבר 2020.

² סעיף 9.3(א) חוזר 1-3-2017

³ תואם את ההנחיה שיצאה מרשות שוק ההון "עדכון מדד בקצבאות הפנסיונרים" מיום 12 לפברואר 2019

6. נספחים סטטיסטיים

מידע אודות עמיתי הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 31/03/2020	
			<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה</u>	
20,362	8,610	11,752	מבוטחים ⁴	
22,706	6,684	16,022	שאינם מבוטחים	
43,068	15,294	27,774	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה	
			<u>מקבלי קצבה</u>	
306	147	159	זקנה ⁵	מקבלי קצבה קיימים
44	28	16	שארים	
4	1	3	נכות	
354	176	178	סה"כ מקבלי קצבה קיימים	
308	139	169	זקנה ⁵	פנסיונרים
106	65	41	שארים	
7	3	4	נכות	
421	207	214	סה"כ פנסיונרים	
43,843	15,677	28,166	סה"כ עמיתי הקרן	

⁴ מספר עמיתים פעילים אינו כולל מקבלי קצבת נכות הנכללים במסגרת מקבלי קצבה
⁵ כולל שארי זקנה